

Korszerű publikációs követelmények tudományos folyóiratok számára

Metaadatok, szerzői nyilatkozatok és publikációetikai követelmények

Contemporary Publishing Requirements for Scholarly Journals
Metadata, Author Declarations and Publication Ethics Requirements

Sasvári Péter¹

Ajánlás – 1.0 verzió · 2026. október

Link: <http://doi.org/10.13140/RG.2.2.11340.99207>

Összefoglaló

A tudományos folyóiratcikk ma már nemcsak olvasható szöveg, hanem adatcsomag is: szerzői és intézményi azonosítókat, finanszírozási adatokat, licencet és hivatkozásokat tartalmaz, amelyeket indexelő adatbázisok, finanszírozók és a hazai publikációs nyilvántartás, a Magyar Tudományos Művek Tára (MTMT) gépi úton dolgoznak fel. Emellett az olvasók és a lektorok egyre inkább elvárják, hogy a cikk nyíltan közölje, ki finanszírozta a kutatást, kinek milyen érdeke fűződhet hozzá, ki mit végzett el, és használtak-e mesterséges intelligenciát.

A dokumentum ehhez ad közös minimumot a tudományos folyóiratok számára. Meghatározza, milyen adatoknak kell megjelenniük a cikkben és a háttér-metaadatokban, milyen nyilatkozatok kerüljenek a cikk végére, és milyen szabályzatokat tegyen közzé a folyóirat. A szabályok a nemzetközi kiadói gyakorlatra, elsősorban a Committee on Publication Ethics (COPE) publikációetikai ajánlásaira és a DOI-azonosítókat (Digital Object Identifier) regisztráló Crossref metaadat-irányelveire épülnek (COPE, 2024; COPE et al., 2022; Crossref, 2025), és a szakterületi sajátosságokhoz igazíthatók.

A szerzők munkáját kitölthető nyilatkozat-kiválasztó űrlap segíti (1. melléklet magyarul, 2. melléklet angolul). Minden nyilatkozatnál több, előre megfogalmazott változat közül lehet választani; a szerzőnek csak be kell jelölnie a cikkére érvényes változatot, és ki kell töltenie a sárgával jelölt mezőket. A 3. melléklet a bírálóknak kiadható igazolás mintáját tartalmazza magyarul és angolul. A 4. melléklet egy megjelent cikket, anonimizált formában mutatja be a követelményrendszer alkalmazását.

¹Egyetemi docens, Miskolci Egyetem, Gépészmérnöki és Informatikai Kar, Informatikai Intézet; Nemzeti Közzolgálati Egyetem, Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Kiberbiztonsági és e-Közigazgatási Tanszék. E-mail: Sasvari.Peter@miskolc.hu

1. Bevezetés

A tudományos folyóiratok működése az elmúlt évtizedben két irányból is megváltozott. Az egyik változás technikai: a cikkeket ma elsősorban nem nyomtatott formában, hanem adatbázisokon, keresőrendszereken és nyilvántartásokon keresztül találják meg. Ezek a rendszerek nem a PDF-et olvassák, hanem a cikkhez tartozó metaadatokat: a szerzők azonosítóit, az intézményi hovatartozást, a finanszírozási adatokat, a licencet és a hivatkozásokat. Ha ezek hiányosak vagy következtelenek, a cikk nehezebben található meg, a szerző teljesítménye nehezebben számolható el, és a folyóirat esélyei is romlanak a nemzetközi indexelésnél.

A másik változás tartalmi: nőttek az átláthatósági elvárások. A nagy kiadók egyre inkább egységes nyilatkozatblokkot írnak elő, amelyben a szerzők közlik, ki finanszírozta a kutatást, fennáll-e összeférhetetlenség, ki milyen részfeladatot végzett el, hol érhetők el az adatok, és szükség volt-e etikai engedélyre. 2023 óta ehhez új kérdés is társult: a generatív mesterséges intelligencia (artificial intelligence, AI) használata. A Committee on Publication Ethics (COPE) állásfoglalása szerint AI-eszköz nem lehet szerző, használatát pedig átláthatóan közölni kell (COPE, 2023). Magyarországon a Hitelezési Szemle már alkalmazza ezt a megoldást (Magyar Nemzeti Bank, 2026).

A tudományos folyóiratok gyakran eltérő tudományterületeken működnek, és jellemzően saját szerkesztőségi hagyományokkal és formai szabályokkal rendelkeznek. Közös minimum nélkül a szerzőknek folyóiratunként más-más formában kell ugyanazokat az adatokat megadniuk, a szerkesztőségek pedig egymástól függetlenül oldják meg ugyanazokat a feladatokat. Egy közös követelményrendszer csökkenti ezt a párhuzamos munkát, és hozzájárul ahhoz, hogy a tudományos folyóiratok egységesen megbízható képet mutassanak a szerzők, az olvasók és az indexelő adatbázisok felé.

A tanulmány célja ezért egy egységes publikációs követelményrendszer kialakítása, amely meghatározza, milyen adatoknak kell megjeleníteniük a cikkben és a háttér-metaadatokban, milyen nyilatkozatok kerüljenek a cikk végére, és milyen szabályzatokat tegyen közzé a folyóirat a honlapján. A követelményrendszer nem a folyóiratok arculatát egységesíti: a betűtípus, a tördelés és a hivatkozási stílus továbbra is a szerkesztőség döntése marad. Az egységesítés a tartalomra vonatkozik, vagyis arra, hogy bizonyos információk minden cikkben ugyanúgy, megbízhatóan megtalálhatók legyenek.

A dokumentum két felhasználói körnek szól. A szerkesztőségek a 3–13. fejezetből ismerhetik meg a szabályokat és azok indokait. A szerzők számára az 1. és a 2. mellékletben található nyilatkozat-kiválasztó űrlap a legfontosabb: ebben minden nyilatkozatnál előre megfogalmazott változatok közül lehet választani, így a szerzőnek nem kell önállóan megszövegeznie a nyilatkozatokat. A szerkesztőségek számára a 3. melléklet a bírálói igazolás mintáját adja, a 4. melléklet pedig egy megjelent cikket, anonimizált formában szemlélteti a követelmények gyakorlati alkalmazását.

A felépítés a következő. A 2. fejezet a követelményrendszer elméleti hátterét mutatja be, vagyis azt, hogy mi indokolja az egyes elemek szerepeltetését. A 3. fejezet az alapelveket és a kötelezettségi szinteket ismerteti. A 4–10. fejezet a cikkszintű elemeket tárgyalja, a 11. fejezet a folyóiratszintű szabályzatokat, a 12. és a 13. fejezet a bevezetést és az ellenőrzést, a 14. fejezet pedig összegzi a javaslatot. A dokumentumban használt rövidítéseket a 11. táblázat foglalja össze.

2. Elméleti háttér

2.1. Az átláthatóság mint a bizalom feltétele

A tudományos publikálás bizalmi rendszer. Az olvasó a kutatás minden lépését nem tudja ellenőrizni, ezért abban kell megbíznia, hogy a lektorálás megtörtént, az adatok valósak, és a szerzők nem hallgattak el olyan körülményt, amely az eredményeket befolyásolhatta. Az átláthatóság ezt a

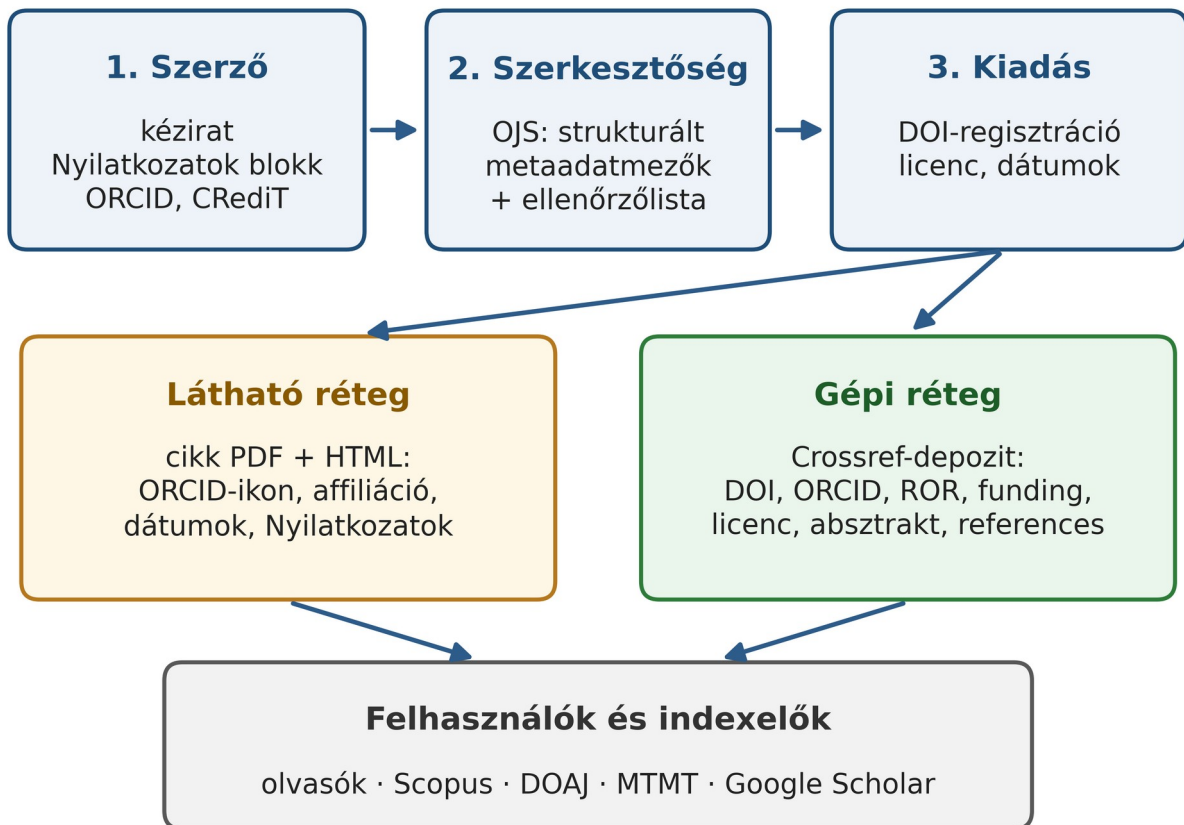
bizalmat teszi ellenőrizhetővé: ha a cikk közli a finanszírozót, az esetleges érdekeltségeket és a szerzők szerepét, az olvasó maga ítélni meg, mennyire támaszkodhat az eredményekre.

Ezt a felfogást rögzítik a COPE alapgyakorlatok (COPE, 2024), valamint a COPE, a nyílt hozzáférésű folyóiratokat jegyző Directory of Open Access Journals (DOAJ), az Open Access Scholarly Publishing Association (OASPA) és a World Association of Medical Editors (WAME) közös átláthatósági elvei (COPE et al., 2022). Utóbbiak a folyóirat szintjén írják elő, hogy a tulajdonos, a szerkesztőbizottság, a lektorálási eljárás, a díjak és a licenc nyilvános legyen. Az elveknek gyakorlati jelentőségük is van: a DOAJ-be csak az ezeknek megfelelő folyóiratok kerülhetnek be, és a Scopus is vizsgálja a publikációetikai szabályzat nyilvánosságát (Elsevier, 2026b). Az átláthatóság így a megbízható folyóiratokat a ragadozó folyóiratoktól elválasztó ismérv is.

2.2. A metaadat mint kutatási infrastruktúra

A tudományos kommunikáció ma azonosítókra épülő hálózatként működik. A perzisztens azonosítók – a műveket jelölő DOI, a kutatókat jelölő ORCID (Open Researcher and Contributor ID), az intézményeket jelölő ROR (Research Organization Registry) és a finanszírozókat jelölő azonosítók – egyértelműen összekapcsolják a cikket a szerzőivel, azok intézményeivel és a támogatóikkal (Meadows et al., 2019). Az ORCID-et kifejezetten azért hozták létre, hogy a névváltozatokból és névazonosságokból eredő tévesztéseket kiküszöbölje (Haak et al., 2012). Ez a magyar szerzők számára különösen fontos, mert a nevük a magyar és az angol névsorrend, valamint az ékezetek kezelése miatt gyakran több alakban szerepel az adatbázisokban.

Az azonosítók azonban csak akkor működnek megbízhatóan, ha strukturált metaadatként is rögzítik őket. A PDF-ben szereplő ORCID-ikon az olvasó számára hasznos, az adatbázisok azonban nem ebből, hanem a Crossref számára továbbított metaadatokból tájékozódnak; a Crossref ajánlásai ezért hangsúlyozzák a teljes és pontos metaadatok jelentőségét (Crossref, 2025, 2026a). A követelményrendszer ezért két szintet különít el: a cikkben látható információkat és a gépi feldolgozásra szolgáló metaadatokat, amelyeknek tartalmilag egyezniük kell. Az adatok útját a szerzőtől az indexelőig az 1. ábra mutatja be.



1. ábra. A metaadatok útja a szerzőtől az indexelőig

Forrás: saját szerkesztés Crossref (2025, 2026a) alapján.

2.3. A szerzőségtől a hozzájárulásig

A hagyományos szerzőlista keveset árul el arról, ki mit végzett el. A szerzői sorrend jelentése tudományterületenként eltér: van, ahol az első helyen a munka nagy részét végző kutató áll, máshol az utolsó helyen a csoportvezető, megint máshol betűrendben szerepelnek a szerzők. A többszerzős cikkek arányának növekedésével ez egyre több félreértéshez és vitához vezetett. Erre válaszul dolgozták ki a CRediT (Contributor Roles Taxonomy) közreműködői szereprendszert, amely 14 szabványos szerepet különít el (Brand et al., 2015), és amely 2022-ben az American National Standards Institute (ANSI) és a National Information Standards Organization (NISO) közös szabványává vált (NISO, 2022).

A hozzájárulások nyílt közlése nemcsak az elismerést teszi pontosabbá, hanem a felelősségvállalást is egyértelműbbé. McNutt és munkatársai (2018) szerint a szerzőknek egyénileg is felelősséget kell vállalniuk saját hozzájárulásukért, az átlátható szerepmegosztás pedig a kutatási integritás egyik eszköze. A követelményrendszer ezért minden többszerzős kutatási cikk esetében elvárja a CRediT-szerepek feltüntetését.

2.4. Nyílt adat és reprodukálhatóság

Egy kutatási eredmény akkor ellenőrizhető, ha az alapjául szolgáló adatok – legalább elvben – hozzáférhetők. A FAIR-elvek (Findable, Accessible, Interoperable, Reusable) szerint az adatoknak megtalálhatónak, hozzáférhetőnek, interoperábilisnak és újrahasznosíthatónak kell lenniük (Wilkinson et al., 2016). Az adatelérhetőségi nyilatkozat ugyanakkor nem kötelezi a szerzőt az adatok nyilvánossá tételére. Azt kell közölnie, hogyan lehet hozzájutni az adatokhoz, illetve ha nem lehet, miért nem. A személyes adatok védelme, a szerződéses kötöttségek vagy a harmadik fél jogai elfogadható indokok, de ezeket ki kell mondani.

2.5. Generatív mesterséges intelligencia és szerzői felelősség

A nagy nyelvi modellek 2022 végi megjelenése után a folyóiratoknak rövid idő alatt kellett állást foglalniuk. A Science főszerkesztője már 2023 elején kimondta, hogy AI-eszköz nem lehet szerző (Thorp, 2023), és ugyanerre jutott a COPE is: az AI nem vállalhat felelősséget a munkáért, nem nyilatkozhat összeférhetetlenségről, és nem köthet licencszerződést (COPE, 2023). Az Elsevier és a Springer Nature irányelvei ugyanezekre az elvekre épülnek, és kiegészítik a bíráló bizalmasságának védelmével: a lektorok nem tölthetik fel a kéziratot AI-eszközbe (Elsevier, 2026a; Springer Nature, 2026).

A kiadói szabályok a lényegben egyeznek, a részletekben viszont eltérnek, például abban, hogy hol kell közölni az AI-használatot, és mely funkciók – például a helyesírás-ellenőrzés – mentesek a bejelentés alól. A tudományos folyóiratok esetében ezért érdemes világos és egységes határvonalat meghúzni, hogy a szerzők ne folyóiratunként eltérő szabályokkal találkozzanak. Ezt a 9. fejezet tartalmazza.

2.6. Következtetések a követelményrendszer számára

Az elméleti háttérből a követelményrendszer három pillére következik. Az első az átláthatóság: a cikk közölje mindazokat az információkat, amelyek az eredmények megítéléséhez szükségesek. A második az azonosíthatóság: a szerzők, intézmények, finanszírozók és művek perzisztens azonosítókkal kapcsolódjanak egymáshoz. A harmadik a gépi olvashatóság: a fontos adatok ne csak a PDF-ben, hanem strukturált metaadatként is megjelenjenek. A következő fejezetek ezt a három pillért fordítják le konkrét követelményekre.

3. Cél, alkalmazási kör és alapelvek

A követelményrendszer valamennyi tudományterületen alkalmazható. Olyan közös minimumot határoz meg, amelyet a folyóiratok saját szakterületi követelményeikkel kiegészíthetnek, például humán vizsgálatok, állatkísérletek, jogtudományi forráskezelés, mérnöki adatok vagy szoftverek esetén. A minimum tehát alsó határt jelent, nem felsőt: a szakterületi etikai, jogi és jelentéstételi szabályokat nem helyettesíti.

Az alapelvek a 2. fejezetben bemutatott három pillérből és két további szempontból állnak. A **következetesség** azt jelenti, hogy ugyanazok a rovatcímek ugyanabban a sorrendben szerepelnek minden cikkben; ha egy pont nem alkalmazható, a rovat nem marad el, hanem a „Nem alkalmazható” megjelölés kerül bele. A **felelősség** elve szerint AI-eszköz, adatbázis vagy szoftver nem lehet szerző, a tartalomért mindig az emberi szerzők felelnek.

A dokumentum minden elemet négy kötelezettségi szint egyikébe sorol. A szintek jelentését az 1. táblázat foglalja össze; a további táblázatok ugyanezeket a megnevezéseket használják.

1. táblázat. Kötelezettségi szintek

Szint	Jelentés	Mi történik, ha hiányzik?
Minimum	A követelményrendszer kötelező eleme; az azt alkalmazó folyóirat minden érintett cikkben biztosítja a teljesülését.	A cikk nem jelenhet meg, amíg a hiány nem pótol.
Erősen ajánlott	A nemzetközi indexelés szempontjából lényeges elem.	Elhagyását a szerkesztőség indokolja és dokumentálja.
Ajánlott	A láthatóságot és az adatcserét javítja.	A technikai lehetőségek szerint fokozatosan vezetendő be.
Opcionális	A folyóirat saját döntésétől függ.	Nincs következménye.

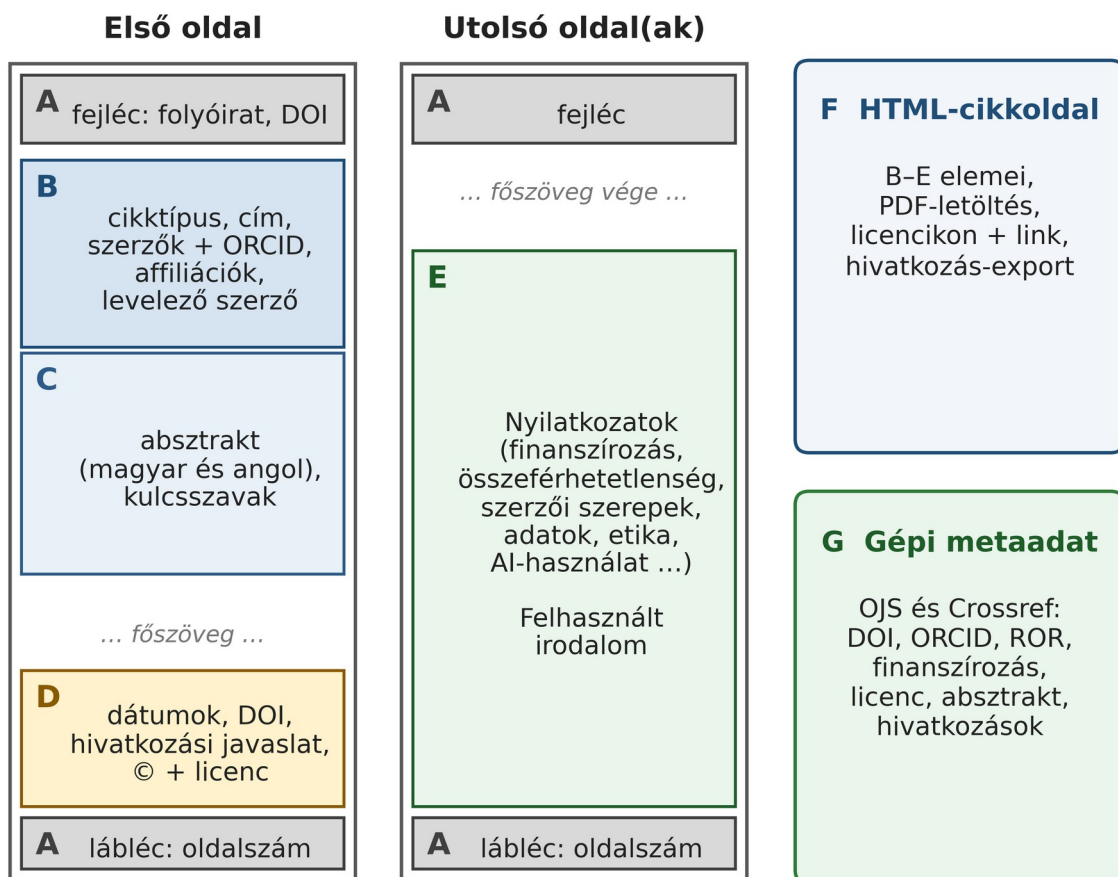
Forrás: saját összeállítás.

4. Cikk-metaadatok, elhelyezésük és a cikk licence

A cikkhez tartozó adatok egy része az olvasónak szól, és a cikk első oldalán vagy végén jelenik meg; más része a háttérben, a folyóirat-kezelő rendszerben – jellemzően az Open Journal Systemsben (OJS) – és a Crossref számára továbbított metaadatok között kap helyet. A legtöbb adatnak mindkét helyen szerepelnie kell, és tartalmilag egyeznie kell. A fejezet három kérdésre ad választ: hol jelenjenek meg az egyes elemek a cikkben (4.1. pont), milyen adatokat kell rögzíteni (4.2. pont), és milyen licenc alatt jelenjen meg a cikk (4.3. pont).

4.1. Az elemek elhelyezése a cikkben

Az olvasó akkor találja meg gyorsan a szükséges információt, ha az minden cikkben ugyanott van. A követelményrendszer ezért a cikket hét zónára osztja: öt zóna a PDF-változat oldalain helyezkedik el, egy a folyóirat honlapján lévő HTML-cikkoldal, egy pedig a háttérben tárolt gépi metaadat. A zónák elhelyezkedését a 2. ábra szemlélteti, tartalmukat a 2. táblázat foglalja össze. A zónák a tartalmat rögzítik, nem a tipográfiát: a betűtípus, a színek és a pontos méretek a folyóirat arculatától függenek.



2. ábra. A cikk zónái és a bennük megjelenő elemek

Forrás: saját szerkesztés.

2. táblázat. A cikk zónái és tartalmuk

Zóna	Hely	Tartalom	Megjegyzés
A	Fej- és lábléc, minden oldalon	Folyóirat neve, évfolyam(szám), év, oldalszám vagy cikkszám; az első oldalon az ISSN és a DOI is.	Futófejként a rövidített cím vagy a szerzők neve opcionális.
B	Első oldal, címblokk	Cikktípus, cím (eredeti és angol), szerzők ORCID-ikkonnal, affiliációk felső indexszel, levelező szerző e-mail-címmel.	Az ORCID-ikon közvetlenül a név után álljon.
C	Első oldal, a címblokk alatt	Absztrakt (magyar és angol), kulcsszavak, szükség esetén szakterületi osztályozás.	Többnyelvű absztraktnál nyelvi jelöléssel.
D	Első oldal alja vagy oldalsáv (információs blokk)	Beérkezés, átdolgozás, elfogadás, megjelenés dátuma; DOI; hivatkozási javaslat; © sor és licenc ikonnal, linkkel.	Keretben vagy lábjegyzetsávban, jól elkülönítve a főszövegtől.
E	Cikk vége	Nyilatkozatok blokk, Felhasznált irodalom, mellékletek.	A Nyilatkozatok blokk sorrendje az 1. mellékletben található.
F	HTML-cikkoldal (OJS)	A B–E zónák elemei, PDF-letöltés, licencikon és link, hivatkozás exportálása.	A HTML-oldal adatai egyezzenek a PDF-fel.
G	Gépi metaadat (OJS, Crossref)	DOI, ORCID, ROR, finanszírozás, licenc, absztrakt, hivatkozások, nyelv.	Részletesen a 10. fejezet és a 7. táblázat.

Forrás: saját összeállítás.

A legtöbb folyóirat számára a D zóna, az információs blokk jelenti a legnagyobb változást. Ebbe kerül minden olyan adat, amely a cikk „élettrajzát” és jogi státuszát írja le: mikor érkezett és mikor fogadták el, hogyan kell hivatkozni rá, és milyen feltételekkel használható fel. Ha ezek egy helyen, keretben szerepelnek, az olvasó és az indexelő egyaránt gyorsan megtalálja őket.

Példák a kiadói gyakorlatból

BioMed Central (Springer Nature). A kéziratnak kötelezően tartalmaznia kell egy „Declarations” fejezetet rögzített alfejezetekkel, közvetlenül a hivatkozások előtt (BioMed Central, é. n.). Az olvasó így minden cikkben ugyanott találja a nyilatkozatokat – ugyanezt a célt szolgálja az E zóna.

MDPI. A kiadó szerzői útmutatója a cikket elülső részre (cím, szerzők, affiliációk, absztrakt, kulcsszavak) és hátsó részre (szerzői hozzájárulások, finanszírozás, adatelérhetőség, köszönetnyilvánítás, összeférhetetlenség, hivatkozások) bontja (MDPI, 2026). Ez a felosztás a B–C, illetve E zónájának felel meg.

4.2. Kötelező és ajánlott metaadatok

A 3. táblázat mezőnként megadja a kötelezettségi szintet, a megjelenés helyét és a gyakorlati teendőt. A „Hely” oszlop betűjelei a 4.1. pontban bemutatott zónákat jelölik (2. ábra, 2. táblázat).

A táblázatból három elemet érdemes kiemelni. Az ORCID-azonosító a levelező szerzőnél kötelező, a többi szerzőnél erősen ajánlott, mert e nélkül a cikk nem kapcsolódik megbízhatóan a szerző publikációs listájához. A kézirat történeti dátumok (beérkezés, átdolgozás, elfogadás) azt mutatják meg, hogy valódi bírálati folyamat zajlott. Az angol nyelvű absztrakt pedig minden nemzetközi indexelésre szánt cikk feltétele (Elsevier, 2026b).

3. táblázat. Cikkszintű metaadatok és helyük a cikkben

Mező / Field	Szint	Hely	Teendő	Forrás
Cikk címe / Article title	Minimum	B, F, G	Eredeti nyelvű és – ahol releváns – angol cím; pontos, teljes, nem csupa nagybetűs.	Crossref (2025)
Cikktípus / Article type	Ajánlott	B, F, G	Research Article, Review, Short Communication, Editorial stb.	Crossref (2025)
Szerző neve / Author name	Minimum	B, F, G	Teljes név, következetes névsorrend; minden szerző szerepeljen a metaadatban.	Crossref (2026a)
ORCID iD	Levelező szerzőnél minimum, egyébként erősen ajánlott	B, F, G	Kattintható ORCID-ikon közvetlenül a név után; lehetőség szerint az OJS-ből hitelesítve begyűjtött azonosító.	ORCID (2026a, 2026b)
Affiliáció / Affiliation	Minimum	B, F, G	Intézmény teljes hivatalos neve; kar, intézet, tanszék szükség szerint; város, ország.	Crossref (2026a)
ROR-azonosító	Ajánlott	G	ROR ID hozzárendelése az affiliációhoz, ahol a rendszer támogatja; az azonosító a ror.org oldalon kereshető ki.	Crossref (2026a)
Levelező szerző / Corresponding author	Minimum	B, F	Név és intézményi e-mail-cím; telefonszám csak a szerkesztőségi rendszerben.	Kiadói gyakorlat
Absztrakt / Abstract	Minimum	C, F, G	Angol absztrakt minden nemzetközi indexelésre szánt cikkhez; többnyelvű folyóiratnál nyelvi jelöléssel.	Elsevier (2026b); Crossref (2025)
Kulcsszavak / Keywords	Minimum	C, F, G	Jellemzően 4–8 szabványos, visszakereshető kifejezés.	Nemzetközi gyakorlat
Beérkezett / Received	Minimum	D, F	A kézirat első beérkezésének dátuma.	Átláthatóság
Átdolgozva / Revised	Erősen ajánlott	D, F	A végső vagy lényeges átdolgozás dátuma.	Átláthatóság
Elfogadva / Accepted	Minimum	D, F	A szerkesztői elfogadás dátuma.	Átláthatóság
Megjelent / Published	Ajánlott	D, F, G	Az online megjelenés dátuma.	Crossref (2026a)

Mező / Field	Szint	Hely	Teendő	Forrás
Folyóirat, kötet, szám, oldal / cikkszám	Minimum	A, F, G	Folyóiratcím, ISSN (International Standard Serial Number; nyomtatott és online), évfolyam, szám, oldaltartomány vagy cikkszám.	Elsevier (2026b)
DOI	Minimum, ha a folyóirat DOI-t használ	A vagy D, F, G	https://doi.org/... formában, kattintható linkként.	Crossref (2025)
Hivatkozási javaslat / How to cite	Ajánlott	D, F	A cikk teljes hivatkozása a folyóirat hivatkozási stílusában, DOI-val.	Kiadói gyakorlat
Licenc és szerzői jog / License	Minimum	D, F, G	Nyílt hozzáférésű (open access, OA) folyóiratnál a licenc neve, ikonja és linkje, valamint a © sor; egyéb esetben szerzői jogi közlés (4.3. pont).	COPE et al. (2022); Crossref (2026c)
Finanszírozás / Funding	Minimum (nyilatkozat)	E, F, G	Finanszírozó neve és azonosítója, pályázati szám, ha van.	Crossref (2026b)
Nyilatkozatok / Declarations	Minimum	E, F	Az 5. fejezet szerinti teljes blokk.	5. fejezet
Hivatkozások / References	Minimum	E, F, G	Lehetőleg DOI-linkkel; a referencialista továbbítása a Crossref számára.	Crossref (2026d)
Nyelv / Language	Minimum (metaadat)	G	A cikk nyelvének gépi jelölése.	Crossref (2025)

Forrás: saját összeállítás a feltüntetett források alapján.

4.3. A cikk licence és a szerzői jog

A licenc mondja meg az olvasónak, mit tehet a cikkel: letöltheti-e, terjesztheti-e, felhasználhatja-e oktatásban vagy más műben. Ha a cikk nem közöl licencet, jogilag a „minden jog fenntartva” helyzet áll fenn, ami ellentmond a nyílt hozzáférés céljának. A licencet ezért a cikkben (D zóna), a HTML-oldalon (F) és a metaadatban (G) is fel kell tüntetni, mindhárom helyen azonos formában; a Crossref ajánlása szerint a metaadatban a licenc linkje szerepeljen (Crossref, 2026c).

A Creative Commons (CC) licencek nem ruházzák át a szerzői jogot, hanem azt határozzák meg, milyen feltételekkel használhatják mások a művet (Creative Commons, é. n.). Valamennyi CC licenc előírja a szerző megnevezését (BY); ehhez további korlátozások társulhatnak: a kereskedelmi felhasználás kizárása (NC), az átdolgozás tilalma (ND) vagy az, hogy az átdolgozást azonos licenccel kell továbbadni (SA). A választható licenceket és a követelményrendszer ajánlását a 4. táblázat foglalja össze.

4. táblázat. A választható licencek és alkalmazásuk

Licenc	Mit enged meg?	Ajánlás
CC BY 4.0 – Nevezd meg!	Másolás, terjesztés, átdolgozás, kereskedelmi célra is, a szerző és a forrás megnevezésével.	Javasolt alapértelmezés nyílt hozzáférésű folyóiratoknál.
CC BY-SA 4.0 – Nevezd meg! – Így add tovább!	Mint a CC BY, de az átdolgozást azonos licenccel kell továbbadni.	Alkalmazható, ha a folyóirat ezt kifejezetten indokolja.

Licenc	Mit enged meg?	Ajánlás
CC BY-NC 4.0 – Nevezd meg! – Ne add el!	Másolás, terjesztés, átdolgozás, de kereskedelmi célú felhasználás nélkül.	Alkalmazható; egyes finanszírozói nyílt hozzáférési előírásoknak nem felelhet meg.
CC BY-NC-ND 4.0 – Nevezd meg! – Ne add el! – Ne változtasd!	Csak változatlan másolás és terjesztés, kereskedelmi cél nélkül.	A legszigorúbb CC licenc; csak indokolt esetben.
Minden jog fenntartva (©)	A felhasználáshoz a jogosult engedélye szükséges.	Csak nem nyílt hozzáférésű vagy embargós folyóiratnál; ilyenkor a jogosultat egyértelműen meg kell nevezni.

Forrás: saját összeállítás Creative Commons (é. n.) és COPE et al. (2022) alapján.

A követelményrendszer három licenelési elvet javasol. Először: egy folyóiratban minden cikk ugyanazzal a licenccel jelenjen meg, és ezt a folyóirat honlapján is közzé kell tenni (11. fejezet); a licencet tehát a folyóirat határozza meg, nem a szerző. Másodszor: nyílt hozzáférésű folyóirat esetében a szerzői jog maradjon a szerzőknél, a folyóirat pedig a választott licenc alapján tegye közzé a cikket; ez megkönnyíti a szerzők későbbi újrafelhasználását és repozitóriumi elhelyezését. Harmadszor: ha a cikk harmadik féltől származó, eltérő licencű anyagot – például ábrát vagy táblázatot – tartalmaz, a forrásmegjelölésben ennek licencét is fel kell tüntetni, mert a cikk licence arra nem terjed ki.

A D zónában megjelenő licencsor javasolt szövege magyar és angol nyelven a következő; nem nyílt hozzáférésű folyóiratnál a harmadik változat alkalmazandó. Az egyéb CC licencek szövege az 1. és a 2. melléklet 11. pontjában található.

Magyar nyelvű cikk, CC BY 4.0

© [év] [a szerző(k) neve]. A cikk a Creative Commons Nevezd meg! 4.0 Nemzetközi licenc (CC BY 4.0) feltételei szerint szabadon felhasználható, terjeszthető és többszörözhető, feltéve, hogy az eredeti szerző(k) és a forrás megnevezésére kerül(nek).
<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>

Angol nyelvű cikk, CC BY 4.0

© [year] The Author(s). This article is published under the Creative Commons Attribution 4.0 International License (CC BY 4.0), which permits use, distribution and reproduction in any medium, provided the original author(s) and source are credited.
<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>

Nem nyílt hozzáférésű folyóirat

© [év] [jogosult, pl. az egyetem neve]. Minden jog fenntartva. / © [year] [rights holder]. All rights reserved.

Példák a kiadói gyakorlatból

Elsevier. Nyílt hozzáférésű cikkeknel a szerző választhat a CC BY, a CC BY-NC és a CC BY-NC-ND licenc közül, a szerzői jog nála marad; előfizetéses cikknél a szerzői jog a kiadót vagy a tudományos társaságot illeti (Elsevier, é. n.-d).

Akadémiai Kiadó. A kiadó egyes nyílt hozzáférésű folyóirataiban alapesetben CC BY-NC 4.0 licenc alkalmazandó. Az Elektronikus Információszolgáltatás Nemzeti Program (EISZ) és az

Akadémiai Kiadó megállapodása alapján jogosult cikkek ugyanakkor CC BY 4.0 licenccel jelenhetnek meg. A kiadó szerzői útmutatója lehetővé teszi a kézirat meghatározott változatainak intézményi repozitóriumban történő elhelyezését is (Akadémiai Kiadó, 2026). A Hungarian Educational Research Journal cikkei között CC BY-NC 4.0 licenc alatt megjelent közlemények is találhatók.

MDPI. Valamennyi cikk CC BY 4.0 licenccel jelenik meg, a szerzői jog a szerzőknél marad. A kiadó külön felhívja a figyelmet arra, hogy a cikkekben – főként az összefoglaló tanulmányokban – lehetnek más kiadványokból átvett ábrák és táblázatok, amelyekre a cikk licence nem terjed ki (MDPI, é. n.). Ez a 4.3. pont harmadik szabályának gyakorlati megfelelője.

A példák azt mutatják, hogy a hazai és a nemzetközi kiadók gyakorlata eltér, ezért célszerű, hogy a tudományos folyóiratok egységes és nyilvános licencszabályt alkalmazzanak.

5. Egységes Nyilatkozatok blokk

A cikk végén önálló, jól azonosítható „Nyilatkozatok” fejezet javasolt, amely a folyóirat szerkesztési rendje szerint a hivatkozások előtt vagy után áll. A blokk lényege, hogy az olvasó minden cikkben ugyanazon a helyen, ugyanabban a sorrendben találja meg a kutatás körülményeire vonatkozó információkat. A blokk elemeit, azok alkalmazási körét és minimális tartalmát az 5. táblázat foglalja össze.

5. táblázat. A Nyilatkozatok blokk elemei

Nyilatkozat	Mikor kötelező?	Minimális tartalom
Finanszírozás – Funding	Minden cikkben	Finanszírozó és pályázati azonosító; ha nincs, negatív nyilatkozat.
Összeférhetetlenség – Competing interests	Minden cikkben	Pénzügyi és nem pénzügyi érdekeltségek; ha nincs, negatív nyilatkozat.
Szerzői hozzájárulások – Author contributions	Többszerzős cikkben	CRedit-szerepek a szerzők monogramjával; egyszemzős cikknél rövid forma.
Adatok elérhetősége – Data availability	Adatra épülő cikkben	Az adatok helye és elérési módja, korlátozás esetén annak oka; vagy „Nem alkalmazható”.
Etikai jóváhagyás – Ethical approval	Humán, állati vagy érzékeny adat esetén	A testület neve, az engedély száma és dátuma; vagy „Nem alkalmazható”.
Tájékozott beleegyezés – Informed consent	Humán résztvevők esetén	Résztvételi és – ha releváns – publikációs hozzájárulás; vagy „Nem alkalmazható”.
AI-eszközök használata – Use of AI tools	Minden cikkben	Érdemi használat esetén eszköz, cél, munkafázis, emberi ellenőrzés; egyébként negatív nyilatkozat.
Korábbi közlés – Prior dissemination	Ajánlott	Preprint, konferencia-előadás vagy disszertáció, amelyre a cikk épül.
Köszönetnyilvánítás – Acknowledgements	Opcionális	Szerzőséget el nem érő közreműködés.
Kiadói felelősségi nyilatkozat – Disclaimer	A folyóirat döntése szerint	A szerzői vélemény elhatárolása a kiadó álláspontjától.

Forrás: saját összeállítás COPE (2024), Crossref (2026b), Elsevier (2026a) és Magyar Nemzeti Bank (2026) alapján.

A szerzőknek nem kell önállóan megszövegezniük a nyilatkozatokat. Az 1. mellékletben (magyarul) és a 2. mellékletben (angolul) található kiválasztó űrlap minden nyilatkozathoz több, előre megfogalmazott változatot kínál – a finanszírozásnál például külön változat szól arra az esetre, ha nem volt támogatás, ha egy vagy több finanszírozó volt, ha a kutatás belső intézményi forrásból valósult meg, és arra is, ha a finanszírozó szerepét kell tisztázni. A szerző bejelöli a cikkére érvényes változatot, kitölti a sárga mezőket, és a kiválasztott szövegeket a megadott sorrendben a cikk végére másolja.

A rovatcímek nyelve a cikk nyelvét követi: magyar nyelvű cikkben magyarul, angol nyelvű cikkben angolul szerepelnek. A rovatcímek akkor is maradjanak meg, ha az adott pont a cikkre nem alkalmazható; ilyenkor az űrlap „Nem alkalmazható” változatát kell választani.

Példák a kiadói gyakorlatból

BioMed Central és SpringerOpen. A „Declarations” fejezet alfejezetei kötelezőek: etikai jóváhagyás és részvételi beleegyezés, publikációs beleegyezés, adatok elérhetősége, összeférhetetlenség, finanszírozás, szerzői hozzájárulások. Ha egy pont nem alkalmazható, a „Not applicable” megjelölést kell használni, összeférhetetlenség hiányában pedig rögzített negatív mondatot (BioMed Central, é. n.).

Springer. A kiadó szerzői útmutatói azt javasolják, hogy ha a szerzők között a folyóirat szerkesztője vagy szerkesztőbizottsági tagja szerepel, ezt az összeférhetetlenségi nyilatkozatban jelezze (Springer, é. n.). Ennek felel meg az űrlap 2/D változata.

Elsevier. Az összeférhetlenségi nyilatkozatot egy lépésenként kitöltendő „Declaration Tool” állítja össze: a levelező szerző négy területen ad meg adatot, vagy kikapcsolja azt a területet, ahol nincs mit jelentenie, a rendszer pedig ebből készíti el a cikkben megjelenő szöveget (Elsevier, é. n.-c).

MDPI. Az adatelérhetőségi nyilatkozathoz a kiadó előre megfogalmazott mintamondatok listáját kínálja a leggyakoribb esetekre (MDPI, 2026).

Az Elsevier és az MDPI megoldása ugyanazon az elven alapul, mint a követelményrendszerhez tartozó kiválasztó űrlap: a szerző nem szabad szöveget fogalmaz, hanem előre megadott változatok közül választ, így a nyilatkozatok egységesebbé és teljesebbé válnak.

6. Szerzőség és CRediT közreműködői szerepek

Ahogy a 2.3. pont bemutatta, a CRediT közreműködői szereprendszer nem helyettesíti a szerzőség feltételeit, hanem láthatóvá teszi, hogy az egyes szerzők milyen feladatokban vettek részt. A 14 szerep javasolt magyar megnevezését a 6. táblázat tartalmazza; célszerű, hogy a folyóiratok ezeket a megnevezéseket használják magyar nyelvű cikkeikben, így a szerepek következetesen, azonos elnevezéssel jelennek meg.

6. táblázat. CRediT-szerepek és javasolt magyar megnevezésük

CRediT-szerep	Javasolt magyar megnevezés
Conceptualization	Koncepcióalkotás
Data curation	Adatgondozás
Formal analysis	Formális elemzés
Funding acquisition	Finanszírozás megszerzése
Investigation	Vizsgálat / kutatás

CRediT-szerep	Javasolt magyar megnevezés
Methodology	Módszertan
Project administration	Projektadminisztráció
Resources	Erőforrások
Software	Szoftver
Supervision	Szakmai felügyelet
Validation	Validálás
Visualization	Vizualizáció
Writing – original draft	Írás – eredeti kézirat
Writing – review & editing	Írás – áttekintés és szerkesztés

Forrás: NISO (2022); a magyar megnevezések saját fordítások.

A szerzőlistában csak olyan személy szerepelhet, aki érdemben hozzájárult a munkához, és vállalja érte a felelősséget; aki ennél kisebb mértékben segített, azt a Köszönetnyilvánításban kell megnevezni. A CRediT-szerepeket a benyújtáskor kell rögzíteni, és a levelező szerző felel azért, hogy ezeket minden szerző jóváhagyja. A szerzőlista vagy a sorrend benyújtás utáni módosítása csak valamennyi szerző írásos hozzájárulásával és a szerkesztőség jóváhagyásával lehetséges (COPE, 2024).

Példák a kiadói gyakorlatból

Elsevier. A kiadó 2023-tól valamennyi alkalmas folyóiratánál bevezette, hogy a levelező szerző a beküldő rendszerben minden szerzőhöz kiválasztja a CRediT-szerepeket; ezekből a rendszer automatikusan készíti el a cikkben, a köszönetnyilvánítás előtt megjelenő hozzájárulási nyilatkozatot (Elsevier, é. n.-b).

MDPI. A kiadó a szerzői hozzájárulások egységes megadására a CRediT által meghatározott közreműködői szerepeket alkalmazza (MDPI, 2026).

7. ORCID, affiliáció és intézményi azonosítás

Az ORCID irányelvei szerint az azonosítónak a cikk minden formátumában (HTML, PDF) és a metaadatokban is meg kell jelennie, egyértelműen a megfelelő szerzőhöz rendelve és kattintható linkként. Az ORCID kifejezetten azt javasolja, hogy az azonosító közvetlenül a szerző neve mellett szerepeljen, például így: „Kovács Anna [ORCID-ikon]”, ahol az ikon a szerző <https://orcid.org/...> címen elérhető rekordjára mutat (ORCID, 2026a, 2026b). Az OJS lehetővé teszi, hogy a szerzők maguk hitelesítsék azonosítójukat; ez megelőzi az elírásokat.

Az affiliációt minden szerzőhöz egyértelműen hozzá kell rendelni, és az intézmény hivatalos nevét következetesen kell használni: magyar nyelvű cikkben a magyar, angol nyelvűben az angol hivatalos név szerepeljen, rövidítések és névváltozatok nélkül. Ahol a rendszer lehetővé teszi, a metaadatba az intézmény ROR-azonosítója is kerüljön, mert ez a különböző névalakokat egyetlen intézményhez köti (Crossref, 2026a). A szervezet ROR-azonosítóját – amely a ror.org oldalon kereshető ki – minden, az adott szervezethez tartozó affiliációhoz hozzá kell rendelni, a belső szervezeti egységtől függetlenül, amennyiben annak nincs önálló ROR-azonosítója.

8. Kutatási adatok, etika és tájékozott beleegyezés

A COPE alapgyakorlatai szerint a folyóiratnak rendelkeznie kell adatelérhetőségi szabályzattal és etikai felügyeleti szabályokkal, ideértve a humán vizsgálatokat, az állatkísérleteket, a sérülékeny csoportokat és a bizalmas adatok kezelését (COPE, 2024). A szerzőtől ezért három dolgot kell megkérdezni: hol érhető el az adatok, kellett-e etikai engedély, és hozzájárultak-e a résztvevők a vizsgálathoz.

8.1. Adatelérhetőség, etikai engedély és beleegyezés

Az adatoknál az a cél, hogy az olvasó tudja, hogyan juthat hozzájuk. Nyílt adat esetén a nyilatkozat tartalmazza a repozitórium nevét és a perzisztens azonosítót; ilyenkor ajánlott a FAIR-elvek követése (Wilkinson et al., 2016). Ha az adatok nem nyilvánosak, meg kell nevezni az okot – például adatvédelem, szerződés, etikai engedély vagy harmadik fél joga – és lehetőség szerint a hozzáférés módját. Ha a tanulmány nem épül adatokra, például elméleti vagy jogi elemzés, a „Nem alkalmazható” változat választandó.

Az etikai engedéllynél legalább a testület nevét, az engedély azonosítóját és szükség esetén a jóváhagyás dátumát kell megadni. Ha a testület a kutatást mentesítette az engedélyezés alól, ezt is közölni kell. Humán vizsgálatoknál külön kell kezelni a kutatásban való részvételhez és az azonosítható információk közzétételéhez adott hozzájárulást; az anonimizálás nem mindig váltja ki a helyi etikai követelményt. Állatkísérletes kutatásnál a szakterületi szabályok további nyilatkozatot írhatnak elő.

Példák a kiadói gyakorlatból

PLOS. A kiadó 2014 óta valamennyi folyóiratában kötelezővé teszi az adatelérhetőségi nyilatkozatot, amely a cikk része lesz (Bloom et al., 2014). A nyilatkozatnak meg kell neveznie a repozitóriumot és az adatok perzisztens azonosítóját; ha jogi vagy etikai keret korlátozza a közzétételt, ezt a nyilatkozatban kell feltüntetni, harmadik féltől származó adatoknál pedig azt is, hogyan férhetnek hozzá mások ugyanazokhoz az adatokhoz (PLOS, é. n.). Ezeknek az eseteknek az űrlap 4/A, 4/D és 4/E változata felel meg.

8.2. Nyilatkozat az etikus adatgyűjtésről

Az etikai engedély és a beleegyezés közzélése mellett egyre több folyóirat kér a szerzőktől külön nyilatkozatot arról, hogy az adatgyűjtés és az adatkezelés etikusan és jogszerűen történt. Ez a nyilatkozat tágabb az etikai engedéllynél: azokra az esetekre is kiterjed, amelyekben engedély nem szükséges, mégis felmerülhet adatvédelmi vagy kutatásetikai kérdés – például nyilvános közösségimédia-adatok vagy harmadik féltől átvett adatbázisok használatakor. Az Európai Unió általános adatvédelmi rendelete (GDPR) a tudományos kutatás céljára történő adatkezelést megengedi, de megfelelő garanciákat – például álnevesítést – vár el (European Union, 2016); Magyarországon emellett az információs önrendelkezési jogról szóló törvény (Infotv.) is irányadó (2011. évi CXII. törvény).

A folyóiratok jellemzően a következő esetekben kérik a nyilatkozatot. **Humán résztvevők közvetlen bevonásakor** – kérdőív, interjú, fókuszcsoport, kísérlet vagy megfigyelés esetén –, ahol orvosi és egészségtudományi kutatásnál a Helsinkai Nyilatkozat elveit is követni kell (World Medical Association, 2024). **Személyes adatok kezelésekor**, különösen ha a GDPR szerinti különleges adatokról (egészségi állapot, etnikai származás, politikai vélemény stb.) van szó. **Kiskorúak és sérülékeny csoportok** részvételekor, ahol a törvényes képviselő hozzájárulása is szükséges. **Másodlagos, harmadik féltől származó adatok** – statisztikai mikroadatok, szervezeti

nyilvántartások, kereskedelmi adatbázisok – használatukkor, ahol a felhasználási feltételek betartását kell igazolni. **Online és közösségimédia-adatok** gyűjtésekor, ahol a nyilvános elérhetőség nem jelenti azt, hogy az adat korlátozás nélkül felhasználható (Franzke et al., 2020). Végül **szervezeti terepkutatásnál**, ahol a vezetés engedélye mellett a munkavállalók önkéntes részvételét is biztosítani kell.

A követelményrendszer azt javasolja, hogy a folyóiratok ezekben az esetekben már a benyújtáskor kérjék be az 1. (magyar) vagy a 2. (angol) mellékletben található, aláírt nyilatkozatot. A nyilatkozat a szerkesztőségi dokumentáció része marad; a cikkben megjelenő szöveget továbbra is a kiválasztó űrlap etikai és beleegyezési pontja adja, amely szükség esetén egy mondatban utalhat az aláírt nyilatkozatra.

Példák a kiadói gyakorlatból

BioMed Central. A „Declarations” fejezet etikai alfejezetében akkor is nyilatkozni kell az etikai jóváhagyásról és a részvételi beleegyezésről, ha az engedélyezési kötelezettség alól a kutatás mentességet kapott (BioMed Central, é. n.).

PLOS. Harmadik féltől származó adatoknál a szerzőknek közölniük kell, milyen feltételekkel jutottak az adatokhoz, és hogyan férhetnek hozzájuk ugyanilyen módon más kutatók is (PLOS, é. n.).

MDPI. A hátsó rész kötelező eleme az „Institutional Review Board Statement”, amely humán résztvevőkkel végzett kutatásnál a Helsinkai Nyilatkozatra és az etikai testület jóváhagyására utal, valamint az „Informed Consent Statement” (MDPI, 2026).

9. Generatív mesterséges intelligencia használata

Az AI-nyilatkozat célja nem a mesterséges intelligencia használatának tiltása, hanem annak biztosítása, hogy az AI-eszközök alkalmazása átlátható és nyomon követhető legyen, miközben a tartalomért való felelősség egyértelműen az emberi közreműködőknél marad. A 2.5. pontban bemutatott kiadói gyakorlat alapján a követelményrendszer a szerzőkre, a lektorokra és a szerkesztőkre vonatkozó előírásokat is megfogalmaz.

A szerzők teljes felelősséget viselnek a benyújtott tartalom pontosságáért, eredetiségéért és jogtisztaságáért. AI nem lehet szerző, és az érdemi generatív AI-használatot be kell jelenteni: az eszköz nevét, a használat célját, az érintett munkafázist és az emberi ellenőrzés módját (COPE, 2023; Elsevier, 2026a). Ha az AI a kutatási módszer része, például szövegek osztályozására vagy képfeldolgozásra használták, ezt a Módszertan fejezetben kell részletesen leírni, és a nyilatkozat erre utal. Generatív AI-val létrehozott vagy módosított ábrák és képek közlése alapesetben nem megengedett, kivéve, ha ez a kutatási módszer része és dokumentált (Elsevier, 2026a; Springer Nature, 2026).

A lektorok és a szerkesztők a kéziratot, annak részleteit és a lektori véleményt nem tölthetik fel generatív AI-eszközbe, mert ez sérti a kézirat bizalmasságát. A tudományos értékelés – a lektori vélemény és a szerkesztői döntés – nem ruházható át AI-eszközre (Elsevier, 2026a; Springer Nature, 2026).

Javasolt egységes határvonal

Nem kell bejelenteni a helyesírás-, nyelvhelyesség- és hivatkozáskezelő programok alapfunkcióinak használatát. Be kell jelenteni minden olyan használatot, amelynek során az eszköz szöveget generál, átír, fordít vagy összefoglal, illetve adatot elemez. Az 1. melléklet AI-nyilatkozata ennek megfelelően kínál változatokat a nyelvi szerkesztésre, a fordításra és a módszertani használatra.

10. OJS, Crossref és technikai metaadatok

A 2.2. pontban leírtak szerint a cikkben látható adat önmagában nem elegendő; a fontos mezőknek strukturált metaadatként is meg kell jelenniük, különben nem jutnak el az indexelőkhez (1. ábra). A 7. táblázat elemenként megmutatja, hol kell az adatot rögzíteni az OJS-ben, és milyen mezőként kerül át a Crossrefbe.

7. táblázat. A fő elemek kezelése az OJS-ben és a Crossref-metaadatokban

Elem	OJS / folyóirati rendszer	Crossref / gépi metaadat	Prioritás
ORCID	Szerzőprofil, OJS contributor mező	Crossref contributor ORCID	Magas
Affiliáció	Szerzőhöz rendelt intézmény	Contributor affiliation (ROR, ahol támogatott)	Magas
Finanszírozás	Funding mező, nyilatkozat	Funder name/ID, award number	Magas
Absztrakt	Abstract mező	JATS-formátumú (Journal Article Tag Suite) absztrakt	Magas
Hivatkozások	References mező, plugin	Reference deposit	Magas
Licenc	Rights/licence mező	License metadata	Magas
Nyelv	Locale / language	Language attribute	Magas
Kapcsolódó adatkészlet	Supplementary files, related item	Relations metadata	Ajánlott
Javítás, visszavonás	Galley és szerkesztőségi munkafolyamat	Crossmark / update relation	Ajánlott

Forrás: saját összeállítás Crossref (2025, 2026a–d) alapján.

A Scopus technikai előfeltételei között szerepel a lektorálási folyamat nyilvános leírása, a rendszeres megjelenés, az ISSN, az angol nyelvű címek és absztraktok, valamint a nyilvános publikációetikai nyilatkozat. A kiválasztásnál a folyóiratpolitika, a szerzők és szerkesztők földrajzi sokszínűsége, a tartalom minősége és az online elérhetőség is számít (Elsevier, 2026b).

Hazai szempontból a teljes metaadat azért is fontos, mert a DOI-val és teljes Crossref-metaadattal rendelkező cikkek a szerzők számára egyszerűbben és kevesebb kézi javítással rögzíthetők az MTMT-ben. A Crossref-metaadatok teljessége a nyilvános Participation Reports felületén folyóiratonként ellenőrizhető, ami a 12. fejezetben javasolt metaadat-audit egyszerű eszköze lehet.

11. Folyóiratszintű nyilvános szabályzatok

A cikkszintű nyilatkozatok csak akkor hitelesek, ha a folyóirat honlapján nyilvános, következetes szabályzatok állnak mögöttük: a szerzőnek, a lektornak és az olvasónak is tudnia kell, milyen eljárás szerint bírálják a kéziratot, mi történik visszaélés gyanújakor, és van-e publikációs díj. A COPE–DOAJ–OASPA–WAME átláthatósági elvek és a Scopus kiválasztási kritériumai alapján a 8. táblázat foglalja össze a honlapon közzéteendő minimumot (COPE et al., 2022; Elsevier, 2026b).

8. táblázat. A folyóirat honlapján közzéteendő szabályzatok minimuma

Szabályzat / oldal	Minimális tartalom	Szint
Tulajdonos és kiadó	A folyóirat tulajdonosa, kiadója (egyetem, kar vagy intézet), elérhetőség.	Minimum
Szerkesztőbizottság	Tagok teljes neve és affiliációja; a főszerkesztő és a szerkesztők szerepe.	Minimum
Lektorálási eljárás	A lektorálás típusa (pl. kettős vak), a lektorok száma, a döntéshozatal menete, tájékoztató átfutási idő.	Minimum
Publikációetika	A COPE-elvekhez igazodó etikai szabályzat, a visszaélések (plágium, adathamisítás, szerzőségi vita) kezelése.	Minimum
Panasz és fellebbezés	A panaszok és a szerkesztői döntés elleni fellebbezés benyújtásának módja.	Minimum
Javítás és visszavonás	Helyreigazítás, visszavonás és aggályközlés eljárása, jelölése.	Minimum
Díjak	Van-e publikációs díj (Article Processing Charge, APC); ha nincs, ennek kifejezett közlése.	Minimum
Licenc és szerzői jog	Az alkalmazott licenc (pl. Creative Commons Nevezd meg! 4.0, CC BY 4.0), a szerzői jog jogosultja, újrafelhasználási feltételek.	Minimum OA folyóiratnál
Archiválás	Hosszú távú megőrzés (pl. PKP Preservation Network; LOCKSS – Lots of Copies Keep Stuff Safe; CLOCKSS – Controlled LOCKSS).	Erősen ajánlott
Önarchiválás	A szerzők milyen változatot és hol helyezhetnek el (preprint, elfogadott kézirat, kiadói változat).	Erősen ajánlott
Megjelenési rend	Megjelenési gyakoriság, folyamatos vagy számonkénti közlés, ISSN.	Minimum
Bírálok elismerése	A bírálói igazolás kiadásának rendje és az ORCID-ba történő jóváírás lehetősége (11.1. pont).	Ajánlott
AI-szabályzat	Szerzőkre, lektorokra és szerkesztőkre vonatkozó AI-szabályok (9. fejezet).	Minimum

Forrás: saját összeállítás COPE et al. (2022), Elsevier (2026b) és Public Knowledge Project (é. n.) alapján.

A hosszú távú archiválás a kis folyóiratok számára is megoldható: az OJS-t használó folyóiratoknak a Public Knowledge Project (PKP) által működtetett PKP Preservation Network díjmentes megőrzési szolgáltatást nyújt, amelyhez egy OJS-bővítménnyel lehet csatlakozni, ha a folyóirat érvényes ISSN-nel és legalább egy megjelent cikkel rendelkezik (Public Knowledge Project, é. n.).

11.1. A bírálói munka igazolása és elismerése

A folyóirat minőségét nagyrészt a bírálók munkája biztosítja, ez a munka azonban – különösen kettős vak bíráltnál – a nyilvánosság számára láthatatlan. A bírálók ugyanakkor egyre gyakrabban kérik munkájuk igazolását, például pályázatokhoz, minősítési és előmeneteli eljárásokhoz vagy intézményi teljesítményértékeléshez. Javasolt ezért, hogy a tudományos folyóiratok egységes formában, kérésre vagy automatikusan igazolást adjanak a bírálóknak az elkészült bírálatokról.

Az igazolásnak úgy kell elismernie a munkát, hogy közben ne sértse a bírálat bizalmasságát. Ezért kettős vak és egyszeres vak bíráltnál az igazolás csak a folyóirat nevét, a bírálatok számát és az időszakot (évet) tartalmazza, a kézirat címét, azonosítóját és szerzőit nem. A kézirat azonosítója csak nyílt bírálatnál vagy a szerzők hozzájárulásával tüntethető fel. Igazolás csak lezárt, határidőben leadott bírálatról adható ki; az igazolást a főszerkesztő írja alá, és iktatószámmal kell ellátni, hogy a kiadása visszakereshető legyen.

Az egyedi igazolás mellett két további, kis ráfordítást igénylő elismerési forma javasolt. Az egyik az ORCID-ba történő jóváírás: a bíráló hozzájárulásával a folyóirat rögzítheti a bírálatot a bíráló ORCID-rekordjában, a kézirat adatai nélkül. A másik az éves bírálói névsor: a folyóirat évente – a bírálók hozzájárulásával – közzéteheti a közreműködő bírálók névsorát, amely nem utal arra, ki melyik kéziratot bírálta. A magyar és angol nyelvű igazolásminta a 3. mellékletben található.

Példák a kiadói gyakorlatból

Elsevier. A kiadó Reviewer Hub felületén a bírálók minden olyan folyóiratról letölthetnek „Recognized Reviewer” igazolást, amelynek legalább egy bírálatot készítettek, és egy adott időszak összes bírálatáról összesítő jelentést is készíthetnek (Elsevier, é. n.-a).

Elsevier – ORCID. A kiadó beküldő rendszere a bíráló hozzájárulásával a lezárt bírálatot automatikusan feltölti a bíráló ORCID-rekordjának „Peer review” rovatába. Csak a folyóirat neve és a bírálat éve kerül át, ezért a megoldás kettős vak bíráltnál is alkalmazható (Elsevier, é. n.-e).

Springer Nature. A kiadó a Publons szolgáltatással (ma Web of Science Researcher Profiles) együttműködve teszi lehetővé, hogy a bírálatok ellenőrzött formában megjelenjenek a bíráló profiljában; alapértelmezésben itt is csak a folyóirat neve és a bírálat éve látható (Springer Nature, é. n.).

12. Javaslat a követelményrendszer bevezetésére

A követelményrendszert célszerű közös minimumként elfogadni, és fokozatosan, három egymásra épülő szakaszban bevezetni. Az első szakaszban a szabályok és sablonok kialakítása történik meg, a másodikban a folyóirat-kezelő rendszer szükséges beállításai, a harmadikban pedig a rendszeres ellenőrzési gyakorlat bevezetése. A szakaszok fő feladatait, javasolt időzítését és felelőseit a 9. táblázat foglalja össze; az időzítés iránymutató jellegű, és a szerkesztőségek kapacitásához igazítható.

9. táblázat. Háromszakaszos bevezetési ütemterv

Szakasz	Fő feladatok	Javasolt időszak	Felelős
1. Szabályozás és sablon	Szerzői útmutató, publikációetikai oldal, kéziratsablon és a nyilatkozat-kiválasztó űrlap átvétele; a 8. táblázat szerinti honlapoldalak pótlása.	A bevezetés első 3 hónapja	Főszerkesztők; kiadói szolgáltatás

Szakasz	Fő feladatok	Javasolt időszak	Felelős
2. Rendszer és metaadat	OJS-mezők (ORCID, finanszírozás, licenc, hivatkozások) beállítása; a Crossref-metaadatok ellenőrzése; ROR-azonosító rögzítése.	A bevezetés 3–6. hónapja	Szerkesztőségek; OJS-üzemeltetés
3. Kiadási gyakorlat és audit	Az új cikkek ellenőrzése a 10. táblázat szerint; féléves metaadat-audit; mintacikkek archiválása.	A 6. hónaptól folyamatosan	Szerkesztőségek; kiadói szolgáltatás

Forrás: saját javaslat.

A közös minimum röviden a következő. Minden kutatási cikkben szerepeljen a levelező szerző ORCID-azonosítója (célként minden szerzőé), a beérkezés és az elfogadás dátuma, valamint az egységes Nyilatkozatok blokk, benne a finanszírozási, az összeférhetlenségi és az AI-nyilatkozattal. Többszerzős cikkben kötelező a CRediT-szerepek feltüntetése, adatra épülő cikkben az adatelérhetőségi nyilatkozat, humán vizsgálatnál pedig az etikai és a beleegyezési nyilatkozat. A folyóirat rendszeresen ellenőrizze a Crossrefbe továbbított metaadatokat, és tegye közzé a 8. táblázat szerinti szabályzatokat.

Átmeneti szabályként javasolt, hogy a kötelező elemek a követelményrendszer elfogadása után benyújtott kéziratokra vonatkozzanak, a már elfogadott kéziratok esetében pedig ajánlásként jelenjenek meg. A már megjelent cikkek PDF-változatát nem szükséges utólag módosítani, a Crossref-metaadatok – például az ORCID-azonosítók, a hivatkozások és a licencadatok – visszamenőleges kiegészítése azonban indokolt lehet, mert javítja a láthatóságot, miközben a cikk tartalmát nem érinti. A folyóiratok a követelményrendszer bevezetésének tényét és időpontját a szerzői útmutatóban tegyék közzé.

13. Ellenőrzőlista szerkesztőségek részére

A 10. táblázat a megjelenés előtti szerkesztőségi ellenőrzéshez készült, és a fenti szabályokat egyetlen áttekinthető listába rendezi. Javasolt, hogy a szerkesztőség minden kutatási cikknél kitöltse, és a kitöltött listát a kézirat dokumentációjával együtt megőrizze. Az ellenőrzőlista gyakorlati alkalmazását egy megjelent cikkben, anonimizált formában a 4. melléklet mutatja be.

10. táblázat. Megjelenés előtti ellenőrzőlista

Terület	Ellenőrzési kérdés	✓
Szerzők	Minden szerző teljes neve, affiliációja és ORCID-je helyesen összerendelt?	☐
Kapcsolattartás	Szerepel a levelező szerző intézményi e-mail-címe?	☐
Kézirattörténet	Rögzítve van a beérkezés, az átdolgozás és az elfogadás dátuma?	☐
Azonosítók	A DOI kattintható és helyes? Az ORCID-linkek feloldódnak?	☐
Absztrakt	Rendelkezésre áll az angol absztrakt és a kulcsszavak?	☐
Nyilatkozat-úrlap	Benyújtották a kitöltött kiválasztó űrlapot, és a cikkben a kiválasztott változatok szerepelnek?	☐
Finanszírozás	Rögzítve van a finanszírozási nyilatkozat és a pályázati azonosító?	☐

Terület	Ellenőrzési kérdés	✓
Összeférhetetlenség	Az összeférhetetlenségi nyilatkozat minden szerzőre kiterjed?	☐
Szerzői szerepek	A CRediT-szerepek összhangban vannak a szerzőlistával?	☐
Adatok	Az adatelérhetőségi nyilatkozat kellően konkrét?	☐
Etika és beleegyezés	Szerepel a szükséges etikai jóváhagyás, rendben van a beleegyezési nyilatkozat, és szükség esetén benyújtották az etikus adatgyűjtési nyilatkozatot (8.2. pont)?	☐
AI	Deklarálták az AI-használatot, vagy szerepel negatív nyilatkozat?	☐
Licenc	A PDF-ben és a HTML-ben azonos a licenc- és a szerzői jogi információ?	☐
Hivatkozások	Ellenőrizték a DOI-kat és a hivatkozásokat? A referencialista megfelelő formában továbbítható a Crossref számára?	☐
Crossref	Az ORCID, a finanszírozás, a licenc, az absztrakt, a hivatkozások és a nyelv metaadatként is szerepel?	☐
Honlap	Nyilvános a 8. táblázat szerinti szabályzatok mindegyike?	☐

Forrás: saját összeállítás.

14. Összegzés

A javasolt követelményrendszer azt a célt szolgálja, hogy a tudományos folyóiratok cikkei egységesen átláthatók, azonosíthatók és gépileg feldolgozhatók legyenek, miközben a folyóiratok megőrzik saját arculatukat és szakterületi szabályaikat. A szerzők számára a legfontosabb változás a cikkvégi Nyilatkozatok blokk, amelyet a kiválasztó űrlap segítségével néhány perc alatt összeállíthatnak. A szerkesztőségek számára a fő feladat a metaadatok teljes körű rögzítése az OJS-ben és a Crossrefben, valamint a honlapon közzéteendő szabályzatok pótlása.

A követelményrendszer bevezetése kevés közvetlen költséggel jár, mert a szükséges eszközök – az OJS, az ORCID, a Crossref és a PKP Preservation Network – a folyóiratok számára már elérhetők. A haszon viszont kézzelfogható: jobb láthatóság az adatbázisokban, egyszerűbb MTMT-rögzítés a szerzők számára, valamint erősebb pozíció a nemzetközi indexelésre való jelentkezéskor. Javasolt, hogy a követelményrendszert a szerkesztőségek véleményezése után ajánlásként fogadják el, majd egy év elteltével a gyakorlati tapasztalatok alapján vizsgálják felül.

Rövidítések

11. táblázat. Rövidítések és fogalmak

Rövidítés	Feloldás és jelentés
AI	Artificial intelligence – mesterséges intelligencia
ANSI	American National Standards Institute – amerikai nemzeti szabványügyi intézet
APC	Article Processing Charge – cikkfeldolgozási (publikációs) díj
CC BY	Creative Commons Attribution 4.0 – „Nevezd meg!” nyílt licenc
COPE	Committee on Publication Ethics – nemzetközi publikációetikai testület
CRedit	Contributor Roles Taxonomy – közreműködői szereprendszer (ANSI/NISO Z39.104-2022)
DOAJ	Directory of Open Access Journals – nyílt hozzáférésű folyóiratok jegyzéke
DOI	Digital Object Identifier – perzisztens dokumentumazonosító
FAIR	Findable, Accessible, Interoperable, Reusable – az adatkezelés elvei
ISSN	International Standard Serial Number – időszaki kiadványok azonosítója
JATS	Journal Article Tag Suite – XML-szabvány folyóiratcikkek leírására
LOCKSS	Lots of Copies Keep Stuff Safe – elosztott archiválási rendszer (CLOCKSS: Controlled LOCKSS)
MTMT	Magyar Tudományos Művek Tára – a hazai publikációs nyilvántartás
NISO	National Information Standards Organization – amerikai információs szabványügyi szervezet
OA	Open access – nyílt hozzáférés
OASPA	Open Access Scholarly Publishing Association
OJS	Open Journal Systems – a PKP nyílt forráskódú folyóirat-kezelő rendszere
ORCID	Open Researcher and Contributor ID – kutatói azonosító
PKP	Public Knowledge Project
ROR	Research Organization Registry – kutatóintézmény-azonosító
WAME	World Association of Medical Editors

Forrás: saját összeállítás.

Felhasznált irodalom

A webes források elérésének utolsó ellenőrzése: 2026. október 3.

2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról.
<https://njt.hu/jogszabaly/2011-112-00-00>

Akadémiai Kiadó. (2026). *Szerzői útmutató: Scientia et Securitas*.
<https://akjournals.com/fileasset/author-guidelines/scietsec-ifa-hu.pdf>

BioMed Central. (é. n.). *Declarations*. <https://www.biomedcentral.com/about/declarations>

Bloom, T., Ganley, E., & Winker, M. (2014). Data access for the open access literature: PLOS's data policy. *PLOS Biology*, 12(2), e1001797. <https://doi.org/10.1371/journal.pbio.1001797>

Brand, A., Allen, L., Altman, M., Hlava, M., & Scott, J. (2015). Beyond authorship: Attribution, contribution, collaboration, and credit. *Learned Publishing*, 28(2), 151–155.
<https://doi.org/10.1087/20150211>

Committee on Publication Ethics [COPE]. (2023). *Authorship and AI tools: COPE position statement*. <https://publicationethics.org/guidance/cope-position/authorship-and-ai-tools>

Committee on Publication Ethics [COPE]. (2024). *COPE core practices*.
<https://publicationethics.org/core-practices>

COPE, DOAJ, OASPA, & WAME. (2022). *Principles of transparency and best practice in scholarly publishing* (Version 4.0). <https://doaj.org/apply/transparency/>

Creative Commons. (é. n.). *About CC licenses*. <https://creativecommons.org/about/cclicenses/>

Crossref. (2025). *Journals and articles: Metadata guidance*.
<https://www.crossref.org/documentation/principles-practices/journals/>

Crossref. (2026a). *Bibliographic metadata: Best practices*.
<https://www.crossref.org/documentation/principles-practices/best-practices/bibliographic/>

Crossref. (2026b). *Funding metadata: Best practices*.
<https://www.crossref.org/documentation/principles-practices/best-practices/funding/>

Crossref. (2026c). *License information: Best practice*. <https://www.crossref.org/help/license-best-practice/>

Crossref. (2026d). *References: Crossref metadata guidance*.
<https://www.crossref.org/documentation/schema-library/markup-guide-metadata-segments/references/>

DOAJ. (é. n.). *Hungarian Educational Research Journal*. <https://doaj.org/toc/2064-2199>

Elsevier. (é. n.-a). *About Reviewer Hub*. <https://www.elsevier.com/reviewer/hub>

Elsevier. (é. n.-b). *CRediT where credit's due*. <https://elsevier.com/connect/credit-where-credits-due>

Elsevier. (é. n.-c). *Disclosing potential competing interests made easier with the Declaration Tool*.
<https://elsevier.com/connect/something-to-declare>

Elsevier. (é. n.-d). *Open access licenses*.
<https://www.elsevier.com/about/policies-and-standards/open-access-licenses>

Elsevier. (é. n.-e). *Recognition innovation: Enabling peer review activity integration with ORCID*.
<https://www.elsevier.com/connect/recognition-innovation-enabling-peer-review-activity-integration-with-orcid>

Elsevier. (2026a). *Generative AI policies for journals*. <https://www.elsevier.com/about/policies-and-standards/generative-ai-policies-for-journals>

Elsevier. (2026b). *Scopus content policy and selection*.
<https://www.elsevier.com/products/scopus/content/content-policy-and-selection>

European Union. (2016). Regulation (EU) 2016/679 of the European Parliament and of the Council of 27 April 2016 (General Data Protection Regulation). *Official Journal of the European Union*, L 119, 1–88. <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj>

- Franzke, a. s., Bechmann, A., Zimmer, M., Ess, C., & the Association of Internet Researchers. (2020). *Internet research: Ethical guidelines 3.0*. <https://aoir.org/reports/ethics3.pdf>
- Haak, L. L., Fenner, M., Paglione, L., Pentz, E., & Ratner, H. (2012). ORCID: A system to uniquely identify researchers. *Learned Publishing*, 25(4), 259–264. <https://doi.org/10.1087/20120404>
- Magyar Nemzeti Bank. (2026). *Financial and Economic Review*, 25(3) – minta a Nyilatkozatok blokk alkalmazására. <https://doi.org/10.33893/FER.25.3.5>
- McNutt, M. K., Bradford, M., Drazen, J. M., Hanson, B., Howard, B., Jamieson, K. H., ... Verma, I. M. (2018). Transparency in authors' contributions and responsibilities to promote integrity in scientific publication. *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 115(11), 2557–2560. <https://doi.org/10.1073/pnas.1715374115>
- MDPI. (é. n.). *Open access information and policy*. <https://www.mdpi.com/about/openaccess>
- MDPI. (2026). *Back matter in research articles: A guide for authors*. MDPI Blog. <https://blog.mdpi.com/2026/03/17/research-integrity-back-matter/>
- Meadows, A., Haak, L. L., & Brown, J. (2019). Persistent identifiers: The building blocks of the research information infrastructure. *Insights*, 32(1), 9. <https://doi.org/10.1629/uksg.457>
- National Information Standards Organization [NISO]. (2022). *ANSI/NISO Z39.104-2022, CRediT (Contributor Roles Taxonomy)*. <https://credit.niso.org/>
- ORCID. (2026a). *Journal articles: Integrating ORCID into your journal workflow*. <https://info.orcid.org/documentation/workflows/integrating-orcid-into-your-journal-workflow/>
- ORCID. (2026b). *ORCID iD display guidelines*. <https://info.orcid.org/documentation/integration-guide/orcid-id-display-guidelines/>
- PLOS. (é. n.). *Data availability*. <https://journals.plos.org/plosone/s/data-availability>
- Public Knowledge Project. (é. n.). *PKP Preservation Network*. <https://pkp.sfu.ca/pkp-pn/>
- Springer. (é. n.). *Journal of the Academy of Marketing Science: Submission guidelines*. <https://www.springer.com/11747/submission-guidelines/>
- Springer Nature. (é. n.). *Get credit where credit is due as a peer reviewer*. <https://group.springernature.com/br/researchers/the-source/blog/blogposts-for-peer-reviewers/get-credit-where-credit-is-due-as-a-peer-reviewer/16628114>
- Springer Nature. (2026). *AI use in manuscript preparation: Editorial policies*. <https://www.springernature.com/gp/policies/editorial-policies/ai-manuscript-preparation>
- Thorp, H. H. (2023). ChatGPT is fun, but not an author. *Science*, 379(6630), 313. <https://doi.org/10.1126/science.adg7879>
- Wilkinson, M. D., Dumontier, M., Aalbersberg, I. J., Appleton, G., Axton, M., Baak, A., ... Mons, B. (2016). The FAIR Guiding Principles for scientific data management and stewardship. *Scientific Data*, 3, 160018. <https://doi.org/10.1038/sdata.2016.18>

1. melléklet: Nyilatkozat-kiválasztó űrlap (magyar)

Kitöltési útmutató

Az űrlap a cikk végére kerülő Nyilatkozatok blokk összeállítását segíti. Minden nyilatkozatnál jelölje be a cikkére érvényes változatot (Wordben a jelölőnégyzetre kattintva), majd tölts ki a sárgával jelölt mezőket. Ahol az útmutató megengedi, több változat is jelölhető, például egy finanszírozó megnevezése mellé a finanszírozó szerepéről szóló kiegészítés. A kitöltött űrlapot a kézirattal együtt kell benyújtani; a cikkbe a kiválasztott változatok szövege kerül, a rovatcímekkel és az itt szereplő sorrendben.

A helyesírás-, nyelvhelyesség- és hivatkozáskezelő programok alapfunkcióinak használatát nem kell bejelenteni. Kérdés esetén a folyóirat szerkesztősége ad tájékoztatást.

A cikk címe	
Levelező szerző	
Folyóirat	
Kitöltés dátuma	

Gyakori választások

Elméleti vagy szakirodalmi tanulmány, támogatás nélkül: 1/A, 2/A, 3/A vagy 3/B, 4/F, 5/C, 6/D, 7/A.

Kérdőíves empirikus kutatás, pályázati támogatással: 1/B (+1/E), 2/A, 3/B, 4/C vagy 4/A, 5/A vagy 5/B, 6/C, 7/A vagy 7/B.

Nyilvános statisztikai adatokon alapuló elemzés: 1/A vagy 1/D, 2/A, 3/B, 4/E, 5/C, 6/D, 7/A.

1. Finanszírozás

Válasszon egyet az A–D változatok közül; B, C vagy D mellé az E vagy az F kiegészítés is jelölhető.

☐	A) Nem volt célzott finanszírozás A kutatás és a kézirat elkészítése nem részesült célzott külső finanszírozásban.
☐	B) Egy finanszírozó A kutatást a(z) [finanszírozó teljes neve] támogatta a(z) [pályázati/projektazonosító] azonosítójú pályázat keretében.
☐	C) Több finanszírozó A kutatást a(z) [1. finanszírozó] ([azonosító]) és a(z) [2. finanszírozó] ([azonosító]) támogatta.
☐	D) Belső intézményi forrás A kutatás a(z) [intézmény/kar] belső kutatási forrásából, a(z) [program neve] keretében valósult meg.
☐	E) Kiegészítés: a finanszírozónak nem volt szerepe A finanszírozó nem vett részt a vizsgálat tervezésében, az adatgyűjtésben és az elemzésben, a közlésről szóló döntésben és a kézirat elkészítésében.
☐	F) Kiegészítés: a finanszírozó szerepe A finanszírozó szerepe a kutatásban: [a szerep rövid leírása].

2. Összeférhetetlenség

Válasszon egyet; ha több szerzőt több körülmény érint, B, C és D együtt is jelölhető.

☐	A) Nincs összeférhetetlenség A szerző(k) kijelenti(k), hogy a tanulmány tartalmával kapcsolatban nem áll fenn pénzügyi vagy nem pénzügyi összeférhetetlenség.
☐	B) Pénzügyi érdekelttség [Szerző neve] [a kapcsolat jellege, pl. tanácsadói megbízás, munkaviszony, részesedés] révén kapcsolatban áll a(z) [szervezet neve] szervezettel, amelynek a tanulmány tárgyához érdeke fűződhet. A többi szerző nem jelez összeférhetetlenséget.
☐	C) Nem pénzügyi érdekelttség [Szerző neve] [a körülmény leírása, pl. szakmai szervezeti tisztség, korábbi nyilvános állásfoglalás] miatt jelzi lehetséges érintettségét.
☐	D) A szerző a folyóirat szerkesztőségének tagja [Szerző neve] a folyóirat [szerkesztőbizottságának / szerkesztőségének] tagja; a kézirat bírálatában és a közlésről szóló döntésben nem vett részt.

3. Szerzői hozzájárulások

Egyszerzős cikknél az A, többszerzős cikknél a B változat kötelező; a C kiegészítés B mellé jelölhető.

☐	A) Egyszerzős tanulmány A szerző a tanulmány valamennyi munkafázisát önállóan végezte.
☐	B) Többszerzős tanulmány (CRediT) Konceptióalkotás: [monogramok]; Módszertan: [monogramok]; Adatgondozás: [monogramok]; Formális elemzés: [monogramok]; Vizsgálat: [monogramok]; Vizualizáció: [monogramok]; Írás – eredeti kézirat: [monogramok]; Írás – áttekintés és szerkesztés: [monogramok]. Valamennyi szerző elolvasta és jóváhagyta a kézirat végleges változatát. A nem releváns szerepek törölhetők; a teljes szereplistát a 6. táblázat tartalmazza.
☐	C) Kiegészítés: egyenlő hozzájárulás [A. B.] és [C. D.] egyenlő mértékben járultak hozzá a tanulmányhoz (megosztott első szerzőség).

4. Adatok elérhetősége

Válasszon egy változatot. Ha az adatok egy része nyilvános, más része korlátozott, A és D együtt is jelölhető.

☐	A) Nyílt repozitórium A tanulmány alapjául szolgáló adatok a(z) [repozitórium neve] repozitóriumban érhetők el: [DOI/URL].
☐	B) A cikkben vagy mellékletében A tanulmány alapjául szolgáló összes adat a cikkben és annak mellékleteiben megtalálható.
☐	C) Kérésre elérhető Az adatok indokolt kérésre a levelező szerzőtől igényelhetők.

4. Adatok elérhetősége

☐	D) Korlátozott hozzáférés Az adatok [adatvédelmi / etikai / szerződéses] korlátozás miatt nem tehetők nyilvánossá. Hozzáférés: [a hozzáférés módja, vagy: nem lehetséges].
☐	E) Harmadik féltől származó adatok A tanulmány a(z) [adatforrás, pl. Központi Statisztikai Hivatal (KSH), Eurostat, Scopus] adatain alapul, amelyek [hozzáférési feltétel] mellett érhetők el: [URL]. A szerzők ezeket nem jogosultak továbbadni.
☐	F) Nem alkalmazható Nem alkalmazható: a tanulmány során nem keletkeztek és nem kerültek elemzésre kutatási adatok.

5. Etikai jóváhagyás

Válasszon egy változatot.

☐	A) Etikai engedély A kutatást a(z) [bizottság/testület neve] jóváhagyta ([engedély/határozat azonosítója], [dátum]).
☐	B) Mentesség az engedélyezés alól A(z) [bizottság/testület neve] a kutatást [dátum] keltezésű döntésével mentesítette az etikai engedélyezés alól, mert [az indoklás röviden].
☐	C) Nem alkalmazható Nem alkalmazható: a kutatás nem érintett olyan humán résztvevőket, állatkísérleteket vagy érzékeny személyes adatokat, amelyek etikai jóváhagyást igényelnek.

6. Tájékozott beleegyezés

Válasszon egy változatot.

☐	A) Résztvételi beleegyezés A kutatás valamennyi résztvevője tájékozott beleegyezését adta a részvételhez.
☐	B) Résztvételi és publikációs beleegyezés A kutatás valamennyi résztvevője tájékozott beleegyezését adta a részvételhez; az azonosítható információk közzétételéhez szükséges külön hozzájárulást a szerzők beszerezték.
☐	C) Anonim kérdőív Az adatgyűjtés anonim [online] kérdőívvel történt. A résztvevők a kérdőív elején tájékoztatást kaptak a kutatás céljáról és az adatkezelésről, és a kitöltéssel adták beleegyezésüket.
☐	D) Nem alkalmazható Nem alkalmazható.

7. AI-eszközök használata

Válassza az A-t, vagy jelölje be a B–E közül az összes érvényeset.

☐	A) Nem használtak generatív AI-t A szerző(k) a kézirat elkészítése során nem használt(ak) generatív mesterséges intelligencia eszközt.
☐	B) Nyelvi szerkesztés A szerző(k) a(z) [eszköz neve, verzió] eszközt kizárólag a kézirat nyelvi és stilisztikai javítására használta/használták. A javasolt módosításokat a szerző(k) egyenként ellenőrizte/ellenőrizték, a közölt tartalomért teljes felelősséget vállal(nak).
☐	C) Fordítás A kézirat [teljes szövegének / megjelölt részeinek] [forrásnyelv]–[célnyelv] fordításához a szerző(k) a(z) [eszköz neve, verzió] eszközt használta/használták. A fordítást a szerző(k) ellenőrizte/ellenőrizték és javította/javították.
☐	D) A kutatási módszer része A kutatás során a(z) [eszköz neve, verzió] eszközt [a feladat leírása, pl. szövegek osztályozása, adatkinyerés] céljára használtuk. A használat módját és ellenőrzését a Módszertan fejezet részletezi.
☐	E) Egyéb használat A szerző(k) a(z) [eszköz neve, verzió] eszközt [cél] céljából, a(z) [munkafázis] során használta/használták. Az eredményt a szerző(k) ellenőrizte/ellenőrizték, a közölt tartalomért teljes felelősséget vállal(nak).

8. Korábbi közlés

Válasszon egy változatot. A cikk szövegében csak a B–D változat jelenik meg; az A változat esetén a rovat elhagyható.

☐	A) Nincs korábbi közlés A tanulmány eredményei korábban nem jelentek meg.
☐	B) Preprint A kézirat korábbi változata preprintként elérhető: [DOI/URL].
☐	C) Konferencia-előadás A tanulmány a(z) [konferencia neve, helye, dátuma] konferencián elhangzott előadás átdolgozott és bővített változata.
☐	D) Doktori értekezés A tanulmány [szerző neve] „[az értekezés címe]” című doktori értekezésének ([intézmény], [év]) egyes eredményein alapul.

9. Köszönetnyilvánítás

Válasszon egy változatot.

☐	A) Nincs Nem alkalmazható.
☐	B) Köszönetnyilvánítás A szerző(k) köszönetet mond(anak) [név/intézmény] részére [a közreműködés rövid leírása].

10. Kiadói felelősségi nyilatkozat

Ezt a pontot a szerkesztőség jelöli be, ha a folyóirat alkalmazza.

☐	A) A folyóirat alkalmazza A tanulmányban megfogalmazott állítások és vélemények kizárólag a szerző(k) álláspontját tükrözik, és nem feltétlenül egyeznek a kiadó vagy a szerkesztőség hivatalos álláspontjával.
--------------------------	---

11. Licenc és szerzői jog

Ezt a pontot a szerkesztőség jelöli be a folyóirat licencszabályzata szerint. A szöveg nem a Nyilatkozatok blokkba, hanem az első oldal információs blokkjába (D zóna) kerül.

☐	A) CC BY 4.0 – Nevezd meg! (javasolt) © [év] [a szerző(k) neve]. A cikk a Creative Commons Nevezd meg! 4.0 Nemzetközi licenc (CC BY 4.0) feltételei szerint szabadon felhasználható, terjeszthető és többszörözhető, feltéve, hogy az eredeti szerző(k) és a forrás megnevezésére kerül(nek). https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/
☐	B) CC BY-SA 4.0 – Nevezd meg! – Így add tovább! © [év] [a szerző(k) neve]. A cikk a Creative Commons Nevezd meg! – Így add tovább! 4.0 Nemzetközi licenc (CC BY-SA 4.0) feltételei szerint használható fel; az átdolgozott változat csak azonos licenccel terjeszthető. https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/
☐	C) CC BY-NC 4.0 – Nevezd meg! – Ne add el! © [év] [a szerző(k) neve]. A cikk a Creative Commons Nevezd meg! – Ne add el! 4.0 Nemzetközi licenc (CC BY-NC 4.0) feltételei szerint, kereskedelmi célú felhasználás nélkül használható fel. https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/
☐	D) CC BY-NC-ND 4.0 – Nevezd meg! – Ne add el! – Ne változtasd! © [év] [a szerző(k) neve]. A cikk a Creative Commons Nevezd meg! – Ne add el! – Ne változtasd! 4.0 Nemzetközi licenc (CC BY-NC-ND 4.0) feltételei szerint, változatlan formában és kereskedelmi cél nélkül terjeszthető. https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/
☐	E) Minden jog fenntartva © [év] [jogosult, pl. az egyetem neve]. Minden jog fenntartva.
☐	F) Kiegészítés: harmadik féltől származó anyag A cikkben szereplő [ábra/táblázat száma] nem tartozik a cikk licence alá; felhasználási feltételei: [forrás és licenc].

Nyilatkozat az etikus adatgyűjtésről

Ezt a nyilatkozatot akkor kell kitölteni, ha a kutatás humán résztvevőket, személyes adatokat, harmadik féltől származó vagy online adatokat érint (8.2. pont). A nyilatkozat nem jelenik meg a cikkben, a szerkesztőségi dokumentációban kell megőrizni.

Nyilatkozat az etikus adatgyűjtésről	
Az A pont mindig kötelező; ezen felül jelölje be a kutatásra vonatkozó összes további pontot, és töltsse ki a sárga mezőket.	
☐	A) Általános nyilatkozat (kötelező) A kutatás adatgyűjtése és adatkezelése a vonatkozó jogszabályok – különösen az Európai Unió általános adatvédelmi rendelete (GDPR) és az információs önrendelkezési jogról szóló 2011. évi CXII. törvény – valamint a kutatásetikai elvek betartásával történt.
☐	B) Humán résztvevők A résztvevők a részvétel előtt tájékoztatást kaptak a kutatás céljáról, az adatkezelés módjáról és a részvétel önkéntességéről, és a részvételt bármikor, hátrányos következmény nélkül megszakíthatták. A kutatást a(z) [testület neve] [engedélyezte / mentesítette az engedélyezés alól] ([azonosító], [dátum]).
☐	C) Személyes adatok védelme A személyes adatokat [anonimizáltan / álnevesítve] kezeltük; az azonosításra alkalmas adatokat [a kutatás lezárását követően / időpont] töröljük. Az adatokat [tárolás helye] biztonságos környezetben tároljuk, azokhoz kizárólag a kutatócsoport tagjai férnek hozzá.
☐	D) Különleges adatok, kiskorúak, sérülékeny csoportok A kutatás [különleges kategóriájú személyes adatokat / kiskorú résztvevőket / sérülékeny csoportot] érintett. Kiskorú résztvevőknél a törvényes képviselő hozzájárulását is beszereztük. A többletkockázatok kezelése: [rövid leírás].
☐	E) Harmadik féltől származó adatok A(z) [adatforrás, pl. KSH-mikroadat, szervezeti nyilvántartás] adatait a jogosult felhasználási feltételeinek megfelelően használtuk ([szerződés / adatkérési engedély azonosítója]); az adatok továbbadására nem vagyunk jogosultak.
☐	F) Online és közösségimédia-adatok Az adatokat a(z) [platform] felhasználási feltételeinek megfelelően gyűjtöttük; kizárólag nyilvánosan elérhető tartalmat használtunk. A felhasználókat a közlésben nem azonosítjuk, és szó szerinti idézetet csak akkor közlünk, ha az visszakereséssel nem vezet a szerzőjéhez, vagy ha a szerző hozzájárult.
☐	G) Szervezeti terepkutatás Az adatgyűjtés a(z) [szervezet neve] vezetésének engedélyével történt. A munkavállalók részvétele önkéntes volt, és egyéni válaszaikat a munkáltató azonosítható formában nem ismerhette meg.
☐	H) Kereskedelmi adatbázisok, szöveg- és adatbányászat A(z) [adatbázis, pl. Scopus, Web of Science] adatait az intézményi előfizetés licenfeltételei szerint, [kézi lekérdezéssel / engedélyezett programozói hozzáféréssel (API)] gyűjtöttük. Nyers adatokat nem teszünk közzé, csak aggregált eredményeket.

Név (levelező szerző)	
Dátum	
Aláírás / elektronikus jóváhagyás	

Benyújtási szerzői nyilatkozat

Ez a nyilatkozat nem jelenik meg a cikkben, a szerkesztőségi dokumentációban kell megőrizni. A kézirat csak akkor bírálható, ha mind az öt pont be van jelölve.

Benyújtási nyilatkozat	
<i>A levelező szerző a szerzőtársak nevében és felhatalmazásával jelöli be. Mind az öt pont kötelező.</i>	
☐	a) Eredetiség A kézirat eredeti, korábban nem jelent meg, és jelenleg más folyóiratnál nincs elbírálás alatt (a 8. pontban jelzett preprint vagy konferencia-előadás ezt nem zárja ki).
☐	b) Szerzőség Valamennyi szerző megfelel a szerzőség feltételeinek, és jóváhagyta a szerzőlistát, a szerzői sorrendet és a CRediT-szerepeket.
☐	c) Engedélyek A kéziratban felhasznált, harmadik féltől származó anyagok (ábrák, táblázatok, adatok) közzétételéhez a szükséges engedélyek rendelkezésre állnak.
☐	d) Valóságtartalom A kiválasztott nyilatkozatok (finanszírozás, összeférhetetlenség, etika, AI-használat) a valóságnak megfelelnek.
☐	e) Licenc és etika A szerzők megismerték és elfogadják a folyóirat licencfeltételeit [pl. CC BY 4.0] és publikációetikai szabályzatát.

Név	
Dátum	
Aláírás / elektronikus jóváhagyás	

Minta: a cikkfejléc és a cikkvégi blokk

Az alábbi minta azt mutatja be, hogyan jelennek meg a 3. táblázat metaadatai a cikk első oldalán.

[A cikk címe]

Kovács Anna [ORCID-link]¹, **Nagy Béla** [ORCID-link]^{2*}

¹ [Egyetem] (ROR: [https://ror.org/...]), [Kar / Intézet / Tanszék], [város], [ország]; ² [Intézmény], [város], [ország]

* Levelező szerző: [név], [intézményi e-mail-cím]

Beérkezett: [ÉÉÉÉ. hónap NN.] | Átdolgozva: [ÉÉÉÉ. hónap NN.] | Elfogadva: [ÉÉÉÉ. hónap NN.] | Megjelent: [ÉÉÉÉ. hónap NN.]

DOI: https://doi.org/[DOI] | Licenc: [pl. CC BY 4.0] | [Folyóirat], [évfolyam]([szám]), [oldal vagy cikkszám]

A cikk végén a „Nyilatkozatok” rovatcím alatt a kiválasztott szövegek a következő sorrendben szerepelnek, ezt követi a Felhasznált irodalom:

1. Finanszírozás
2. Összeférhetetlenség
3. Szerzői hozzájárulások
4. Adatok elérhetősége
5. Etikai jóváhagyás
6. Tájékozott beleegyezés
7. AI-eszközök használata
8. Korábbi közlés (ha van)
9. Köszönetnyilvánítás (ha van)
10. Kiadói felelősségi nyilatkozat (ha a folyóirat alkalmazza)

2. melléklet: Declaration selection form (English)

Instructions

This form helps authors compile the Declarations section at the end of the article. For each declaration, tick the option that applies to your article (in Word, click the checkbox) and complete the fields highlighted in yellow. Where the instructions allow, more than one option may be ticked, for example a funder statement together with the supplement on the funder's role. Submit the completed form together with the manuscript; the text of the selected options is placed in the article under the headings and in the order shown here.

Basic spelling, grammar and reference-management functions do not need to be declared. For questions, please contact the editorial office.

Article title	
Corresponding author	
Journal	
Date	

Common combinations

Theoretical or review article without funding: 1/A, 2/A, 3/A or 3/B, 4/F, 5/C, 6/D, 7/A.

Survey-based empirical study with grant funding: 1/B (+1/E), 2/A, 3/B, 4/C or 4/A, 5/A or 5/B, 6/C, 7/A or 7/B.

Analysis of public statistical data: 1/A or 1/D, 2/A, 3/B, 4/E, 5/C, 6/D, 7/A.

1. Funding

Select one of options A–D; supplement E or F may be added to B, C or D.

☐	A) No specific funding This research and the preparation of the manuscript received no specific external funding.
☐	B) Single funder This research was supported by [full name of funder] under grant/project number [number].
☐	C) Multiple funders This research was supported by [funder 1] ([number]) and [funder 2] ([number]).
☐	D) Internal institutional funding This research was funded from internal research funds of [institution/faculty] under the [programme name] programme.
☐	E) Supplement: no role of the funder The funder had no role in the study design, data collection and analysis, the decision to publish, or the preparation of the manuscript.
☐	F) Supplement: role of the funder Role of the funder: [brief description].

2. Competing interests

Select one; if different circumstances apply to several authors, B, C and D may be combined.

☐	A) No competing interests The author(s) declare(s) that there are no financial or non-financial competing interests relevant to the content of this article.
☐	B) Financial interest [Author name] has a [type of relationship, e.g. consultancy, employment, shareholding] relationship with [organisation], which may have an interest in the subject of this article. The other authors declare no competing interests.
☐	C) Non-financial interest [Author name] declares a potential non-financial interest arising from [description, e.g. office in a professional body, prior public statement].
☐	D) Author is a member of the editorial board [Author name] is a member of the journal's [editorial board / editorial office] and was not involved in the review of this manuscript or the decision to publish it.

3. Author contributions

Option A is required for single-author articles and option B for multi-author articles; supplement C may be added to B.

☐	A) Single-author article The author performed all stages of the work.
☐	B) Multi-author article (CRediT) Conceptualization: [initials]; Methodology: [initials]; Data curation: [initials]; Formal analysis: [initials]; Investigation: [initials]; Visualization: [initials]; Writing – original draft: [initials]; Writing – review & editing: [initials]. All authors have read and approved the final version of the manuscript. Roles that do not apply may be deleted; the full list of roles is given in Table 6.
☐	C) Supplement: equal contribution [A.B.] and [C.D.] contributed equally to this work (shared first authorship).

4. Data availability

Select one option. If part of the data is open and part restricted, A and D may be combined.

☐	A) Open repository The data supporting the findings of this study are available in [repository] at [DOI/URL].
☐	B) Within the article All data supporting the findings of this study are included in the article and its supplementary materials.
☐	C) Available on request The data are available from the corresponding author upon reasonable request.
☐	D) Restricted access The data cannot be made publicly available due to [privacy / ethical / contractual] restrictions. Access: [how access can be obtained, or: not possible].

4. Data availability

☐	E) Third-party data This study is based on data from [source, e.g. Eurostat, Scopus], available under [access conditions] at [URL]. The authors are not entitled to share these data.
☐	F) Not applicable Not applicable: no research data were generated or analysed in this study.

5. Ethical approval*Select one option.*

☐	A) Ethical approval obtained The study was approved by [name of committee/board] ([approval/reference number], [date]).
☐	B) Exempt from approval [Name of committee/board] exempted the study from ethical approval by its decision of [date] because [brief justification].
☐	C) Not applicable Not applicable: this study did not involve human participants, animal experiments, or sensitive personal data requiring ethical approval.

6. Informed consent*Select one option.*

☐	A) Consent to participate Informed consent to participate was obtained from all participants.
☐	B) Consent to participate and to publish Informed consent to participate was obtained from all participants, and specific consent was obtained for the publication of identifiable information.
☐	C) Anonymous questionnaire Data were collected through an anonymous [online] questionnaire. At the start of the questionnaire, participants were informed about the purpose of the study and the processing of their data, and gave their consent by completing it.
☐	D) Not applicable Not applicable.

7. Use of AI tools*Select A, or tick all that apply among B–E.*

☐	A) No generative AI used The author(s) did not use generative artificial intelligence tools in the preparation of this manuscript.
☐	B) Language editing The author(s) used [tool name, version] solely for language and style editing. All suggested changes were reviewed individually by the author(s), who take(s) full responsibility for the published content.

7. Use of AI tools

☐	C) Translation The author(s) used [tool name, version] to translate [the full text / specified parts] of the manuscript from [source language] into [target language]. The translation was checked and corrected by the author(s).
☐	D) Part of the research method [Tool name, version] was used in this study for [task, e.g. text classification, data extraction]. Its use and validation are described in the Methods section.
☐	E) Other use The author(s) used [tool name, version] for [purpose] during [stage of work]. The output was checked by the author(s), who take(s) full responsibility for the published content.

8. Prior dissemination

Select one option. Only options B–D appear in the article; with option A the heading may be omitted.

☐	A) No prior dissemination The results of this study have not been published previously.
☐	B) Preprint An earlier version of this manuscript is available as a preprint at [DOI/URL].
☐	C) Conference presentation This article is a revised and extended version of a paper presented at [conference name, place, date].
☐	D) Doctoral thesis This article is based in part on results of the doctoral thesis of [author name], “[thesis title]” ([institution], [year]).

9. Acknowledgements

Select one option.

☐	A) None Not applicable.
☐	B) Acknowledgements The author(s) would like to thank [name/institution] for [brief description of contribution].

10. Publisher/editorial disclaimer

Ticked by the editorial office if the journal uses it.

☐	A) Used by the journal The statements and opinions expressed in this article are solely those of the author(s) and do not necessarily reflect the official position of the publisher or the editorial board.
--------------------------	--

11. License and copyright

Ticked by the editorial office according to the journal's licensing policy. The text is placed not in the Declarations section but in the information block on the first page (zone D).

☐	A) CC BY 4.0 (recommended) © [year] The Author(s). This article is published under the Creative Commons Attribution 4.0 International License (CC BY 4.0), which permits use, distribution and reproduction in any medium, provided the original author(s) and source are credited. https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/
☐	B) CC BY-SA 4.0 © [year] The Author(s). This article is published under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA 4.0); adapted versions may only be distributed under the same license. https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/
☐	C) CC BY-NC 4.0 © [year] The Author(s). This article is published under the Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License (CC BY-NC 4.0), which permits non-commercial use, distribution and reproduction, provided the original author(s) and source are credited. https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/
☐	D) CC BY-NC-ND 4.0 © [year] The Author(s). This article is published under the Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International License (CC BY-NC-ND 4.0), which permits non-commercial distribution of the unaltered article, provided the original author(s) and source are credited. https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/
☐	E) All rights reserved © [year] [rights holder, e.g. name of university]. All rights reserved.
☐	F) Supplement: third-party material [Figure/table number] is not covered by the license of this article; terms of use: [source and license].

Declaration on ethical data collection

This declaration is required where the research involves human participants, personal data, third-party data or online data (Section 8.2). It does not appear in the article; it is kept in the editorial record.

Declaration on ethical data collection

Item A is always required; in addition, tick all items that apply to the research and complete the yellow fields.

☐	A) General statement (required) Data collection and data processing in this research complied with applicable law – in particular the EU General Data Protection Regulation (GDPR) and Hungarian Act CXII of 2011 on informational self-determination – and with the principles of research ethics.
☐	B) Human participants Before taking part, participants were informed about the purpose of the research, the processing of their data and the voluntary nature of participation, and they could withdraw at any time without negative consequences. The study was [approved / exempted from approval] by [name of committee] ([reference number], [date]).

Declaration on ethical data collection	
☐	C) Protection of personal data Personal data were processed in [anonymised / pseudonymised] form; identifying data will be deleted [after completion of the study / date]. The data are stored securely at [storage location] and are accessible only to members of the research team.
☐	D) Special categories, minors, vulnerable groups The research involved [special categories of personal data / minors / a vulnerable group]. For minors, consent was also obtained from a parent or legal guardian. Additional risks were addressed as follows: [brief description].
☐	E) Third-party data Data from [source, e.g. statistical microdata, organisational records] were used in accordance with the provider's terms of use ([contract / data access approval number]); the authors are not entitled to share these data.
☐	F) Online and social media data Data were collected in accordance with the terms of service of [platform], using publicly available content only. Users are not identified in the article, and verbatim quotations are published only where they cannot be traced back to their author by searching, or where the author has consented.
☐	G) Organisational fieldwork Data were collected with the permission of the management of [organisation]. Employee participation was voluntary, and the employer had no access to individual responses in identifiable form.
☐	H) Commercial databases, text and data mining Data from [database, e.g. Scopus, Web of Science] were collected under the licence terms of the institutional subscription via [manual queries / authorised application programming interface (API) access]. Only aggregated results are published, not raw data.

Name (corresponding author)	
Date	
Signature / electronic confirmation	

Submission declaration

This declaration does not appear in the article; it is kept in the editorial record. The manuscript can be sent for review only if all five items are ticked.

Submission declaration	
<i>Ticked by the corresponding author on behalf of and with the authorisation of all co-authors. All five items are required.</i>	
☐	a) Originality The manuscript is original, has not been published previously and is not under consideration by another journal (a preprint or conference presentation declared under item 8 does not preclude this).

Submission declaration	
☐	b) Authorship All authors meet the authorship criteria and have approved the author list, the author order and the CRediT roles.
☐	c) Permissions Permissions required to reproduce third-party material (figures, tables, data) have been obtained.
☐	d) Accuracy The selected declarations (funding, competing interests, ethics, use of AI) are accurate.
☐	e) Licence and ethics The authors have read and accept the journal's licence terms [e.g. CC BY 4.0] and publication ethics policy.

Name	
Date	
Signature / electronic confirmation	

Sample: article header and end-of-article block

The sample below shows how the metadata listed in Table 3 appear on the first page of the article.

[Article title] Anna Kovács [ORCID link]¹, Béla Nagy [ORCID link]^{2*} ¹ [University] (ROR: [https://ror.org/...]), [Faculty / Institute / Department], [City], [Country]; ² [Institution], [City], [Country] * Corresponding author: [name], [institutional e-mail address] Received: [DD Month YYYY] Revised: [DD Month YYYY] Accepted: [DD Month YYYY] Published: [DD Month YYYY] DOI: https://doi.org/[DOI] License: [e.g. CC BY 4.0] [Journal], [Volume]([Issue]), [pages or article number]

At the end of the article, under the heading “Declarations”, the selected texts appear in the following order, followed by the References:

1. Funding
2. Competing interests
3. Author contributions
4. Data availability
5. Ethical approval
6. Informed consent
7. Use of AI tools
8. Prior dissemination (if applicable)
9. Acknowledgements (if applicable)
10. Publisher/editorial disclaimer (if used by the journal)

3. melléklet: Bírálói igazolás minta (magyar és angol)

Az igazolást a főszerkesztő írja alá lezárt, határidőben leadott bírálat(ok) alapján. Kettős vak és egyszeres vak bírálatnál a kézirat címe, azonosítója és szerzői nem szerepelhetnek benne; a szögletes zárójelben jelölt, csak nyílt bírálatnál alkalmazható sort ilyenkor törölni kell. Az igazolás egy bírálatról és egy teljes időszakról (pl. naptári évről) is kiadható. A sárgával jelölt mezőket a szerkesztőség tölti ki (11.1. pont).

Magyar nyelvű igazolás

[A folyóirat neve] ISSN [nyomtatott] · eISSN [online] · Kiadó: [egyetem], [kar/intézet] IGAZOLÁS BÍRÁLÓI TEVÉKENYSÉGRŐL Iktatószám: [.....] Igazoljuk, hogy [név, tudományos fokozat] ([intézmény]; ORCID: [https://orcid.org/...]) a(z) [folyóirat neve] folyóirat számára [év / időszak: ÉÉÉÉ. hónap – ÉÉÉÉ. hónap] során [szám] kézirat szakmai bírálatát végezte el. A bírálat(ok) [kettős vak / egyszeres vak / nyílt] eljárásban készült(ek). A bírálat bizalmasságának védelme érdekében az igazolás a bírált kézirat(ok) adatait nem tartalmazza. <i>[Csak nyílt bírálatnál vagy a szerzők hozzájárulásával: A bírált kézirat azonosítója: ...]</i> Köszönjük a bíráló gondos és szakszerű munkáját, amely hozzájárult a folyóiratban megjelenő tanulmányok színvonalához. Az igazolás hitelessége a szerkesztőségnél ellenőrizhető: [szerkesztőségi e-mail-cím]. [Város], [ÉÉÉÉ. hónap NN.] [név] főszerkesztő

Certificate in English

[Journal title]

ISSN [print] · eISSN [online] · Publisher: [university], [faculty/institute]

CERTIFICATE OF PEER REVIEW

Reference number: [.....]

This is to certify that [name, academic degree] ([institution]; ORCID: [https://orcid.org/...]) reviewed [number] manuscript(s) for [journal title] during [year / period: Month YYYY – Month YYYY].

The review(s) were conducted under a [double-anonymised / single-anonymised / open] peer review process. To protect the confidentiality of peer review, this certificate does not contain any details of the manuscript(s) reviewed.

[Only for open peer review or with the authors' consent: Manuscript ID: ...]

We thank the reviewer for their careful and expert work, which has contributed to the quality of the articles published in the journal.

The authenticity of this certificate can be verified with the editorial office: [editorial e-mail address].

[City], [DD Month YYYY]

.....
[name]

Editor-in-Chief

Megjegyzés / Note

A dokumentum publikációs követelményrendszer-tervezet; nem helyettesíti a vonatkozó jogszabályokat, a kutatásetikai engedélyeket és a szakterületi jelentéstételi előírásokat. A folyóiratok saját tudományterületüknek megfelelően további kötelező nyilatkozatokat és követelményeket írhatnak elő.

This document is a draft publication requirements framework. It does not replace applicable legislation, research ethics approvals, or discipline-specific reporting requirements. Journals may impose additional mandatory declarations and requirements according to the specific needs of their discipline..

4. melléklet: A követelményrendszer alkalmazása egy megjelent cikkben (anonimizált demonstráció)

A melléklet egy már megjelent, angol nyelvű kutatási cikkben mutatja be, hogyan alkalmazható a követelményrendszer a gyakorlatban. A jelölések nem a szerzőknek szóló javítási kérések, hanem azt szemléltetik, hogy a követelmények bevezetése után milyen elemekkel, a cikk melyik zónájában (2. táblázat) és milyen formában jelenne meg egy ilyen cikk, és a megjelenés előtti ellenőrzés (10. táblázat) milyen hibákat szűrne ki.

Minden tétel az 1. táblázat kötelezettségi szintjei szerint van besorolva (Minimum, Erősen ajánlott, Ajánlott, Opcionális); a formai és hivatkozási hibák az ellenőrzőlista kategóriájába tartoznak.

A cikk azonosíthatatlanná téve szerepel: oldalai elhomályosítva jelennek meg, így csak az oldalszerkezet látszik, az azonosításra alkalmas adatokat (folyóirat, szerzők, helyszín, hivatkozott szerzők, DOI) pedig szögletes zárójeles helyőrzők váltják fel.

A melléklet első része a tételes összesítő táblázat, ezt követik a jelölt cikkoldalak, a cikk utolsó előtti oldala után pedig a hiányzó Declarations blokk kitöltési javaslata a 2. melléklet változataival.

Demonstráció: a követelményrendszer alkalmazása egy megjelent cikkben

Cikk: Anonimizált, 2026-ban megjelent angol nyelvű kutatási cikk egy hazai egyetemi folyóiratban. A folyóirat, a szerzők, a helyszín és a cikk szövege a demonstrációban felismerhetetlenné téve szerepel.

Megjegyzés: A cikk már megjelent. A jelölések nem a szerzőknek szóló javítási kérések, hanem azt mutatják be, hogy a követelményrendszer bevezetése után milyen elemekkel, hol (2. táblázat: A-G zóna) és milyen formában jelenne meg egy ilyen cikk, és a megjelenés előtti ellenőrzés (10. táblázat) milyen hibákat szűrnie ki.

Viszonyítási alap: a jelen dokumentumban rögzített követelmények; a jelölésekben hivatkozott fejezet-, táblázat- és mellékletszámok a dokumentum megfelelő részeire utalnak; a cikk angol nyelvű, ezért a 2. melléklet (Declaration selection form) angol mintái az irányadók. A következő oldalakon a cikk oldalai kiszélesített margóval és elhomályosítva szerepelnek: a szöveg nem olvasható, csak az oldal szerkezete látszik. Az érintett helyeket színes keret jelöli, a margón lévő számozott szövegdoboz nyíllal mutat rá. Az azonosításra alkalmas adatokat (folyóirat, szerzők, helyszín, hivatkozott szerzők, DOI) szögletes zárójeles helyőrzők váltják fel.

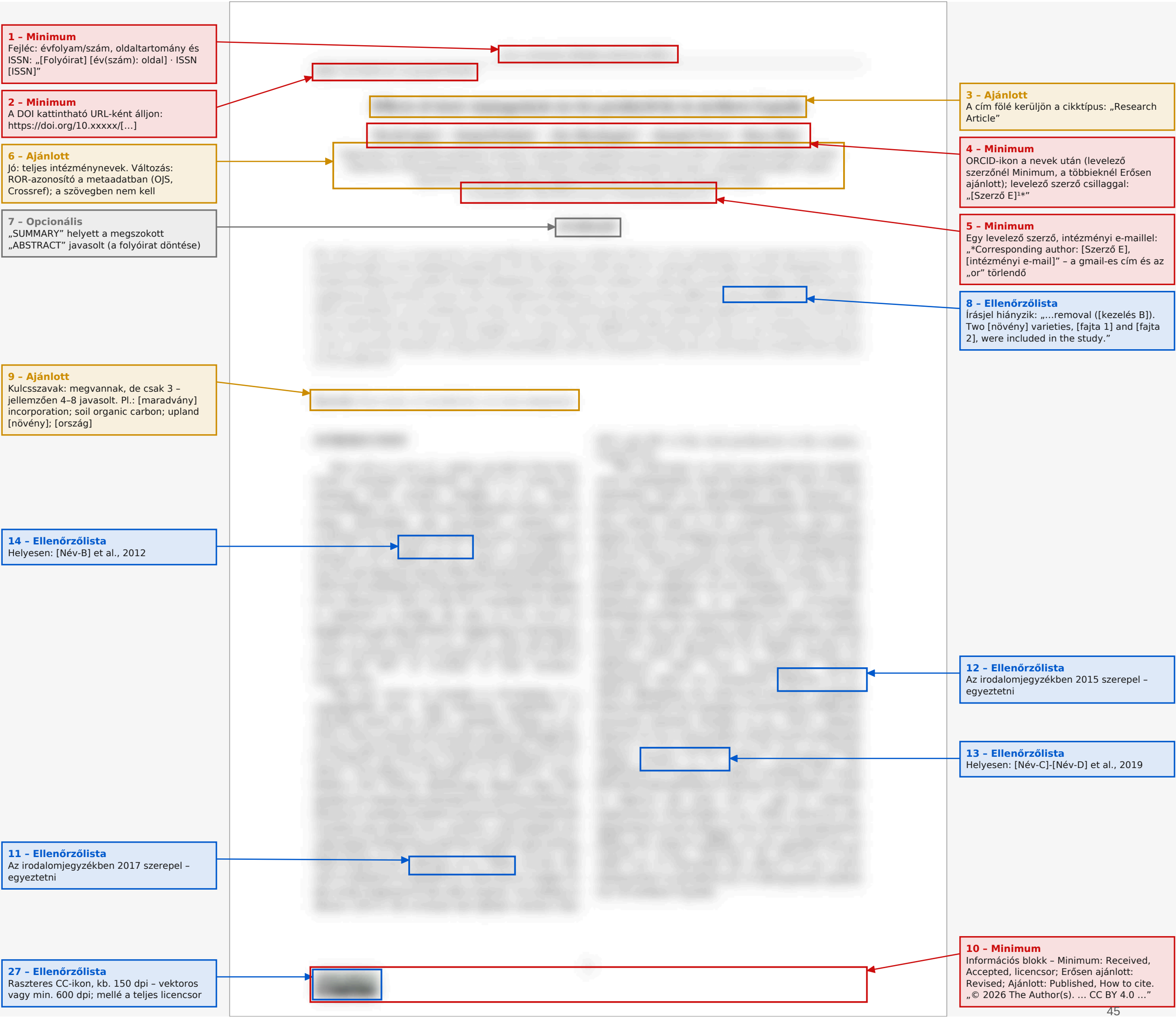
	Minimum – a követelményrendszer kötelező eleme; a cikk nem jelenhet meg, amíg a hiány nem pótol
	Erősen ajánlott – a nemzetközi indexelés szempontjából lényeges; elhagyását a szerkesztőség indokolja és dokumentálja
	Ajánlott – a láthatóságot és az adatcserét javítja; fokozatosan vezetendő be
	Opcionális – a folyóirat saját döntésétől függ
	Ellenőrzőlista – formai, hivatkozási vagy ábrával kapcsolatos hiba, amelyet a megjelenés előtti ellenőrzés (10. táblázat) kiszűr
	Megfelel – a követelménynek már most megfelel

Sz.	Old.	Hol	Mi változna a követelményrendszer szerint	Típ.
1	5	Fejléc (A zóna)	Az évfolyam/szám és az oldaltartomány legyen egyértelmű, az első oldalon szerepeljen az ISSN is. Javaslat: „[Folyóirat] [év(száma): oldal] · ISSN [ISSN]”. <i>Követelményrendszer: 3. táblázat: Folyóirat, kötet, szám, oldal (Minimum); 2. táblázat, A zóna</i>	MIN
2	5	DOI a fejlécben (minden oldalon)	A DOI teljes, kattintható URL-formában álljon: https://doi.org/10.xxxxxx/[...] . <i>Követelményrendszer: 3. táblázat: DOI (Minimum, ha a folyóirat DOI-t használ)</i>	MIN
3	5	A cím fölött	Kerüljön a cím fölé a cikktípus: „Research Article”. <i>Követelményrendszer: 3. táblázat: Cikktípus (Ajánlott); 2. táblázat, B zóna</i>	AJ
4	5	Szerzők sora	Minden szerző neve után kattintható ORCID-ikon (https://orcid.org/...), közvetlenül a név után; a levelező szerző jelölése csillaggal (pl. „[Szerző E] ^{1*} ”). Az ORCID a levelező szerzőnél Minimum, a többi szerzőnél Erősen ajánlott. <i>Követelményrendszer: 3. táblázat: ORCID iD; 7. fejezet</i>	MIN
5	5	Correspondence sor	Egyetlen levelező szerző, névvel és intézményi e-mail-címmel: „*Corresponding author: [Szerző E], [intézményi e-mail]”. A „vagy” megoldás és a magán (gmail) cím nem felel meg. <i>Követelményrendszer: 3. táblázat: Levelező szerző (Minimum); 10. táblázat: Kapcsolattartás</i>	MIN

Sz.	Old.	Hol	Mi változna a követelményrendszer szerint	Típ.
6	5	Affiliációk	Az intézmények teljes hivatalos neve szerepel (Minimum – teljesül). Változás: az affiliációkhoz a metaadatban (OJS, Crossref) ROR-azonosítót kell rendelni ([Egyetem A], [Egyetem B]); a cikk szövegében nem kell megjeleníteni. <i>Követelményrendszer: 3. táblázat: Affiliáció (Minimum), ROR-azonosító (Ajánlott); 7. fejezet</i>	AJ
7	5	Az absztrakt rovatcíme	A rovatcím megválasztása a folyóirat döntése (a 2. táblázat C zónája csak az absztrakt meglétét írja elő). A nemzetközileg megszokott „ABSTRACT” cím az indexelők számára egyértelműbb. <i>Követelményrendszer: 2. táblázat, C zóna</i>	OP
8	5	Absztrakt, 5. sor	Hiányzó írásjel és pontatlan mondszerkezet: „...removal ([kezelés B]). Two [növény] varieties, [fajta 1] and [fajta 2], were included in the study.”	E
9	5	Keywords	A kulcsszavak megvannak (Minimum – teljesül), de csak 3 szerepel; a 3. táblázat iránymutatása szerint jellemzően 4–8 javasolt. Kiegészítési példa: [maradvány] incorporation; soil organic carbon; upland [növény]; lowland [növény]; [ország]. <i>Követelményrendszer: 3. táblázat: Kulcsszavak (jellemzően 4–8)</i>	AJ
10	5	Az első oldal alja (D zóna, információs blokk)	Hiányzik az információs blokk. Minimum: beérkezés (Received) és elfogadás (Accepted) dátuma, licencsor. Erősen ajánlott: átdolgozás (Revised). Ajánlott: megjelenés (Published), hivatkozási javaslat (How to cite). A CC-ikon önmagában nem elég. Licencsor: „© 2026 The Author(s). This article is published under the Creative Commons Attribution 4.0 International License (CC BY 4.0), which permits use, distribution and reproduction in any medium, provided the original author(s) and source are credited. https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/ ” <i>Követelményrendszer: 2. táblázat, D zóna; 3. táblázat: dátumok, hivatkozási javaslat, licenc; 4.3. pont</i>	MIN
11	5, 10	Bevezetés – [Név-E] et al., 2016	Az irodalomjegyzékben 2017 szerepel; az évszámot egyeztetni kell. <i>Követelményrendszer: 10. táblázat (ellenőrzőlista): Hivatkozások</i>	E
12	5, 10	Bevezetés – [Név-F] et al., 2014	Az irodalomjegyzékben 2015 szerepel; az évszámot egyeztetni kell. <i>Követelményrendszer: 10. táblázat (ellenőrzőlista): Hivatkozások</i>	E
13	5, 10	Bevezetés – [Név-C] et al., 2019	Az irodalomjegyzékben „[Név-C]-[Név-D]” szerepel; helyesen: [Név-C]-[Név-D] et al., 2019. <i>Követelményrendszer: 10. táblázat (ellenőrzőlista): Hivatkozások</i>	E
14	5, 10	Bevezetés – [Név-A] et al., 2012	Az irodalomjegyzékben „[Név-B]” szerepel; helyesen: [Név-B] et al., 2012. <i>Követelményrendszer: 10. táblázat (ellenőrzőlista): Hivatkozások</i>	E
15	6	Vizsgálati terület – koordináták	A fokjel elveszett: helyesen xx°yy’zz” formában.	E
16	6	Figure 1 forrása	Elírás: „Metrological” helyett „Meteorological”.	E
17	8	Table 3 fejléce	Elírás: „filed” helyett „field”.	E
18	8	Table 3 jegyzete	Elírás: „SOM – soil organic matter (%)”.	E

Sz.	Old.	Hol	Mi változna a követelményrendszer szerint	Típ.
19	9	Figure 2	A pontfeliratok mindössze 4,8 pontosak és egymásra csúsznak, nyomtatásban olvashatatlanok. Csak két címke ismétlődik, így a kezelések és a fajták nem azonosíthatók; a felső és a jobb oldali tengely felirat nélküli. Újrarajzolás: legalább 7-8 pontos, nem átfedő feliratok, a kezelések és fajták szín/forma szerinti jelölése jelmagyarazattal.	E
20	9	Acknowledgements – finanszírozás	A finanszírozás nem a köszönetnyilvánításba, hanem a Declarations blokk Funding rovatába tartozik, pályázati azonosítóval: „Funding: This study was funded by the [egyetemi pályázati program] [grant number].” (2. melléklet 1/D – belső intézményi forrás). <i>Követelményrendszer: 5. táblázat: Finanszírozás (minden cikkben); 3. táblázat: Finanszírozás (Minimum); 2. melléklet 1. pont</i>	MIN
21	9	A Conclusions / Acknowledgements után (E zóna)	Hiányzik a Declarations blokk. A References előtt, ebben a sorrendben: Funding; Competing interests; Author contributions (CRediT – többszerzős cikknél kötelező); Data availability; Ethical approval; Informed consent; Use of AI tools; (Prior dissemination; Acknowledgements). Mintaszövegek: a 2. melléklet; a cikkre szabott javaslat a következő, beszűrt oldalon. <i>Követelményrendszer: 5. fejezet és 5. táblázat; 6. fejezet; 2. melléklet</i>	MIN
22	10	References	Több tételből hiányzik a DOI (pl. [Név-E] et al., 2017; [Név-G] & ..., 2002; [Név-H] et al., 2009; [Név-I] et al., 2004). Ahol létezik, https://doi.org/ formában pótolni kell; a hivatkozási listát a DOI-regisztrációkor a Crossrefnek is el kell küldeni (szerkesztőségi feladat, OJS). <i>Követelményrendszer: 3. táblázat: Hivatkozások (lehetőleg DOI-linkkel); 10. táblázat: Hivatkozások, Crossref</i>	AJ
23	10	References – [Név-J] et al. (2023)	Hiányos tétel: hiányzik az évfolyam, az oldalszám vagy cikkszám és a DOI. <i>Követelményrendszer: 10. táblázat (ellenőrzőlista): Hivatkozások</i>	E
24	10	References – betűrend	Betűrendi hiba: a [Név-K] et al. (2001) tétel a [Név-L] & [Név-M] (2014) elé tartozik. <i>Követelményrendszer: 10. táblázat (ellenőrzőlista): Hivatkozások</i>	E
25	6	Figure 1	A tengelyfeliratok 6,8 pontosak (nyomtatásban kicsik); a „Rainfall (mm)” felirat kétszer szerepel; a °C jel helyett felső indexes „o” áll. Javaslat: legalább 7-8 pontos feliratok, „Temperature (°C)”.	E
26	9	Figure 3	A színskála értékei 5,7 pontosak, a tengelyfeliratok 6,6 pontosak – nyomtatásban nehezen olvashatók. Javaslat: legalább 7-8 pontos feliratok.	E
27	5	CC BY ikon (minden oldal alján)	Az egyetlen raszteres kép: 102×36 pixel, a megjelenített méretben kb. 150 dpi, nyomtatásban elmosódhat. Javaslat: vektoros vagy legalább 600 dpi-s ikon; az ikon mellé a teljes licenszor (10. tétel). <i>Követelményrendszer: 4.3. pont (licenc ikonnal, linkkel)</i>	E

Összesen 7 Minimum, 0 Erősen ajánlott, 4 Ajánlott, 1 Opcionális és 15 ellenőrzőlistás tétel. A szintek a követelményrendszer 1. táblázata szerinti; az ORCID-tétel (4.) a levelező szerzőnél Minimum, a többieknek Erősen ajánlott, a D zóna (10.) elemei szintenként eltérnek.



25 - Ellenőrzőlista
Tengelyfeliratok 6,8 pt-osak; a „Rainfall (mm)” kétszer; „(oC)” helyett „(°C)”.
Javaslat: min. 7-8 pt

16 - Ellenőrzőlista
„Metrological” → „Meteorological”

15 - Ellenőrzőlista
Elveszett a fokjel: xx°yy’zz” formában kell

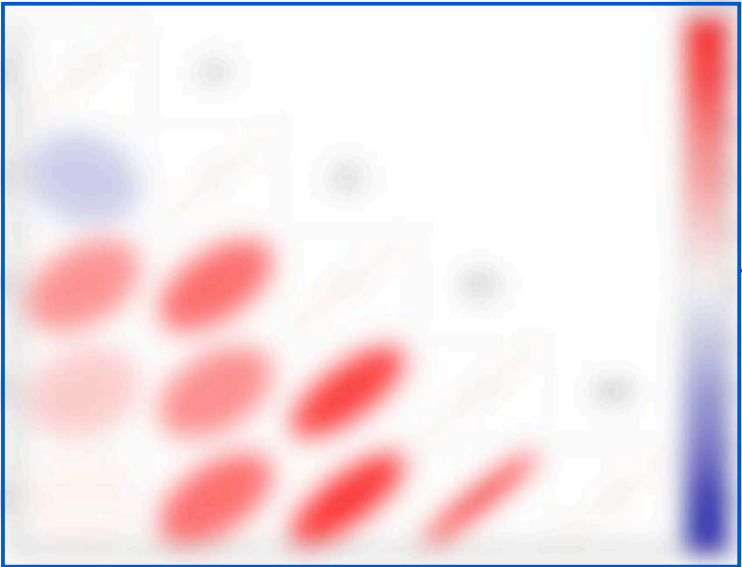


18 - Ellenőrzőlista
„SMO” → „SOM”



17 - Ellenőrzőlista
„filed” → „field”

19 - Ellenőrzőlista
Pontfeliratok 4,8 pt-osak és átfedők; a kezelések és fajták nem azonosíthatók; a felső és jobb tengely felirat nélküli. Újrarajzolni: min. 7-8 pt, jelmagyarázattal



26 - Ellenőrzőlista
Színskála 5,7 pt, tengelyfeliratok 6,6 pt - túl kicsi; javaslat: min. 7-8 pt

20 - Minimum
Finanszírozás a Funding rovatba, azonosítóval (2. melléklet 1/D): „This study was funded by the [egyetemi pályázati program] [grant number].”

21 - Minimum
Hiányzik a Declarations blokk (Minimum) a References elé - a cikkekre szabott javaslat a következő, beszűrt oldalon (2. melléklet)

Demonstráció: így nézne ki a Declarations blokk (21. tétel)

A követelményrendszer 5. fejezete szerint a blokk a Conclusions után, a References előtt állna (E zóna), angolul, a 2. melléklet sorrendjében. A cikk adataiból kitölthető részek kitöltve, a csak a szerzőktől beszerezhető adatok sárgával kiemelve szerepelnek; a margón a 2. melléklet választott változata (pl. 1/D, 4/C).

DECLARATIONS

Funding

This study was funded by the [egyetemi pályázati program] [grant/project number].

Competing interests

The authors declare that they have no financial or non-financial competing interests relevant to the content of this article.

Author contributions

Conceptualization: [initials]; Methodology: [initials]; Investigation: [initials]; Data curation: [initials]; Formal analysis: [initials]; Visualization: [initials]; Funding acquisition: [initials]; Supervision: [initials]; Writing – original draft: [initials]; Writing – review & editing: [initials]. All authors have read and approved the final version of the manuscript.

Data availability

The data supporting the findings of this study are available from the corresponding author upon reasonable request. Meteorological data were obtained from the [nemzeti meteorológiai szolgálat] ([mérőállomás]) and are available from the provider.

Ethical approval

Not applicable: this study did not involve human participants, animal experiments, or sensitive personal data requiring ethical approval.

Informed consent

Not applicable.

Use of AI tools

The authors did not use generative artificial intelligence tools in the preparation of this manuscript.

Acknowledgements

The authors thank the farmer in [a vizsgálati terület] for providing the experimental field, and the [a nemzeti kutatóintézet] for supplying the seeds of the [növény] varieties.

Zöld: a cikk adataiból kitölthető javaslat

Narancs: a szerzők megerősítése vagy adata kellene hozzá

Funding - szerzői adat
2. melléklet 1/D (belső intézményi forrás).
A cikk Acknowledgements részéből áthozva; a pályázati azonosítót be kell kérni.

Competing interests - szerzői adat
2/A. Alapértelmezett negatív nyilatkozat; a szerzőknek meg kell erősíteniük.

Author contributions - szerzői adat
3/B. Többszerzős cikknél kötelező (5. táblázat). A szerepeket csak a szerzők adhatják meg; a felsorolás a terepkísérletre jellemző CRediT-szerepeket tartalmazza (6. táblázat).

Use of AI tools - szerzői adat
7/A. Minden cikkben kötelező (5. táblázat);
érdemi használat esetén 7/B-7/E.

Data availability - a cikkből
4/C + 4/E. A második mondat a Figure 1 forrásórán alapul (harmadik féltől származó adat). Repoitóriumi közzététel esetén a 4/A a jobb (8.1. pont).

Ethical approval - a cikkből
5/C. Terepi növénytermesztési kísérlet,
humán résztvevő és állat nélkül.

Informed consent - a cikkből
6/D. Nincs humán résztvevő.

Acknowledgements - a cíkkből
9/B (Opcionális rovat). Javaslat a Material and Methods alapján; a finanszírozás innen a Funding rovatba kerül.

11 - Ellenőrzőlista
A szövegben 2016 szerepel – egyeztetni

22 - Ajánlott
Hiányzó DOI-k pótlása <https://doi.org/...> formában; a hivatkozási listát a DOI-regisztrációkor a Crossrefnek is el kell küldeni (szerkesztőségi feladat)

24 - Ellenőrzőlista
Betűrend: a [Név-K] et al. (2001) a [Név-L] & [Név-M] (2014) elé kerül

12 - Ellenőrzőlista
A szövegben 2014 szerepel – egyeztetni

23 - Ellenőrzőlista
Hiányos tétel: évfolyam, oldal/cikkszám és DOI hiányzik

13 - Ellenőrzőlista
A szövegben „[Név-C] et al.” – egyeztetni

14 - Ellenőrzőlista
A szövegben „[Név-A] et al.” – egyeztetni